

NOVA ГАЗЕТА

№ 40 (249) Жовтень 10, 2013, Нью-Йорк

№ 40 (249), October 10, 2013, New York

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

**ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО: ПОМИЛУВАННЯ
ЧИ РЕАБІЛІТАЦІЯ?**

Стор. 5

СПОРТ

**УКРАЇНСЬКИЙ КОЗАК ПРОТИ
«РУССКОГО ВИТЯЗЯ»**

Стор. 22

ЛЮДИ І ДОЛІ

**ВІД ТОПІЛЬНИЦІ ДО НЬЮ-ЙОРКА:
ІСТОРІЯ ОДНІЄЇ ЛЮБОВІ**

Стор. 14-15

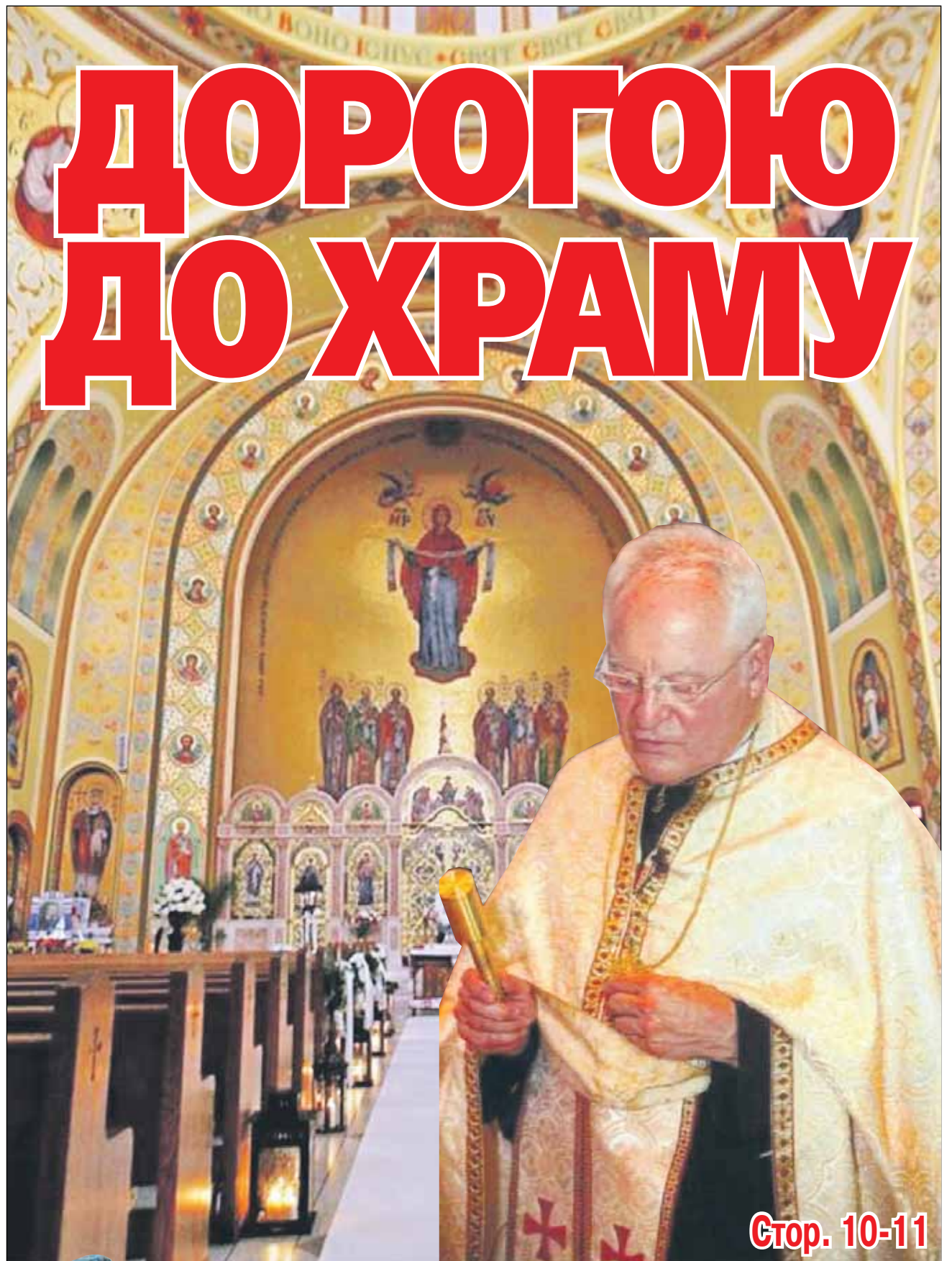
ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

**ОКТОБЕРФЕСТ
В АДІРОНДЕКСЬКИХ ГОРАХ**

Стор. 20-21

ДОРОГОЮ ДО ХРАМУ

Стор. 10-11

**14 ЖОВТНЯ -
СВЯТО ПОКРОВИ**

Стор. 3, 19

Спілка Української Молоді м.Нью Йорк
Школа Українознавства при СУМ м.Нью Йорк

Маскарада

11.2.2013
о 13:00 годині

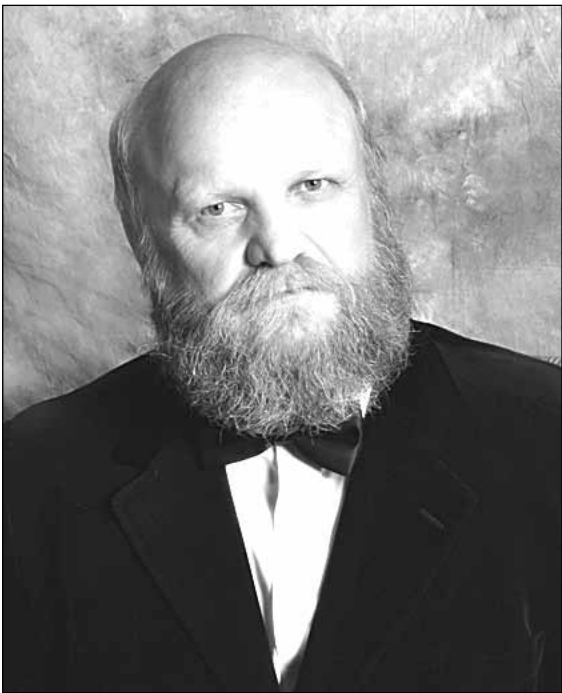
Запрошуємо Всіх на Гелловін Маскарад!

Адреса: 136 Second Avenue, New York, N.Y. 10003, 2nd Floor
Будуть ігри і забави! Хата з привидами! Весело буде всім!

Просимо прийти в костюмах!

ВСТУП ГОСТІ: \$5.00

Е-пошта: newyork@cym.org Інтернет: www.cym.org

65 рядків від редактора

14 жовтня Україна й все світове українство відзначатиме величний празник Покрови – свято весілля, матерів, воїнів і прощення. У його основу покладено переказ про появу Божої матері в 910 році у Влахернському храмі в Константинополі. У ті дні Константинополь був в облозі язичників: місту загрожувало зруйнування. Під час недільної цілонічної молитви, коли храм був переповнений людьми, котрі молилися, Святий Андрій побачив Пресвяту Богородицю, яка йшла по небу, осяяна яскравим світлом, оточена ангелами й сонмом святих. Під час цього явлення Пресвята Діва зі словами піднесла молитву про порятунок людей від негараздів і страждань, потім, підійшовши до престолу, зняла зі своєї голови білий покрив (омофор) і простягла його над людьми, що молилися в храмі, захищаючи від ворогів – видимих і невидимих.

Свято Покрови нагадує кожному з нас про ту подію, про молитовне заступництво Божої Матері за людський рід і є храмовим святом багатьох міст і сіл України.

14 жовтня святкують і День козацтва. Завдяки козацтву виник новий тип ікони – «Козацька Покрова», де під омофором Богородиці зображуються українські ієрархи, гетьмани й козаки. На хоругвах січовики також любили зображувати Покрову Богородиці, розпростерту над козаками. Недаремно сьогодні багато наших сіл носять назви Покровка, Покровське, Новопокровка...

У новому січовому таборі козаки найтерше будували Покровську церкву, а для воєнних походів використовували її похідний варіант з іконою Пресвятої Покрови. Перед важливою подією чи походом козаки завжди молилися своїй святій покровительці. У покровські дні запорожці обирали нового отамана. Чи не більшість церков у козацькій державі зводили на честь Богородиці. Їх будували у селах, на слободах, у центрах паланок.

14 жовтня 1942 року вважається також офіційною датою створення Української Повстанської Армії. Символічно, що саме на це величне християнське свято зародилася армія месників. Своєю омофором Пречиста Діва Марія захищала тих, хто боровся за свободу і незалежність нашого народу.

Нині, в ці непевні часи, коли Україна вже вкотре знову стоїть на роздоріжжі своєї історії, коли всі ми сподіваємося, що на листопадному самміті у Вільносі буде зроблено бодай перший крок у напрямку Європи, подали від осоружної Москви, всі українці світу сподіваються на допомогу й заступництво Пресвятої Богородиці. Аби вона накрила нас своєю Покровою, аби захистила від страхітливої московської чуми, яка знову намагається взяти Україну в свою облогу.

Усі ми в цей день проситимемо Діву Марію про заступництво наших осель, родин, рідних і близьких. Молитимемо, аби захистила нас своєю Покровою, як захищає Вона все людство ось вже майже 2 тисячі літ.

Нехай же почує Вона наші молитви за весь рід людський, за Америку, яка також переживає нелегкі часи, Україну, нашу тутешню українську громаду і кожну домівку, кожну родину! Зі святом Покрови вас!

З пошаною до вас,
Валентин Лабунський –
головний редактор «Нової газети»

Наголоси й акценти

КУЧМА-2

Як казала моя бабуся, життя сповнене непорозуміння і тихого смутку. Ця сентенція, як влита, пасує до нашого життя. Бо найбільшим непорозумінням і для українців, і для світу є теперішня влада. На словах начебто рухається в Європу, а на ділі рачкує туди, звідки 22 роки тому вилізла. Щоправда, рачкує не так швидко, як того хотілося б старшому братові. Бо поводить, як тота ку., перепрошую, пані, котра дуже хотіла всім догодити.

Але Росія робить усе від неї залежне, щоб ми полюбили Януковича. Не тільки крепкого хазяйственика, а ще й євроінтегратора. Чого коштує лише порівняння з Іваном Мазепою! Мовляв, начувайтесь, українці, в кінці вас чекає Полтава.

Іван Макар, котрий колись вискочив, як Пилип із конопель, на пам'ятник Франкові й заявив, що у Львові має стояти пам'ятник Бандері, за що навіть трішки посидів, тепер заявляє: «Так сталося, що Янукович з усіма його вадами став президентом України. І сьогодні, якщо ми хочемо втримати державу від ліквідації, маємо всіма силами його підтримати, а не апазіцію, лідер якої завжди тяжіла як до Кремля, так і до їхнього ставленника в Україні Віктора Медведчука».

І я оце, грішний, думаю: а чи не повториться та сама історія, коли вигулькнув Кучма-2 і ми усі в радісному пориві голосували за нього, аби лише не за Сіманенка. Хоча були й такі, що на зло Кучмі таки голосували за комуніста.

Що ж, на тлі ялової опозиції Янукович цілком здатен знову перемогти. Вона у своїх лавах пригріла цілу купу підозрілих типів з-під темної зірки. І якщо не очиститься, це стане її дуже слабким місцем. Бо чим гірший гарант із кримінальним минулим від опозиційного нардепа – колишнього бандюка? Чим краді опозиційні, але голодні злодії від провладних, зате ситих?

Львівська інтелігенція, зібравшись 1999 року в театрі на зустріч

із Кучмою-2, почула від нього саме те, що й прагнула почути, і вітала оплесками віщі слова. І про рідну мову, і про Голодомор, і про УПА... Нам тоді так мало треба було!

Політтехнологи нинішнього президента, вочевидь, підуть саме цим шляхом. Недарма Янукович приїхав до Львова і знову його зустрічала та сама інтелігенція, яка постійно перебуває на бюджетному підсосі. І знову єлей і ладан.

І знову ми серед пустелі. А Мойсей шифрується і не йде. Невже він гряде до нас в образі Віктора Федорича?

Однак самої лише євроінтеграції замало, щоб виграти вибори. Якщо Янукович серйозно вирішив піти «геть від Москви», то мав би позвільнити всіх московських агентів в уряді, СБУ, парламенті. Яка може бути євроінтеграція в товаристві Ківалова, Табачника, Могильова, Допи і Геппі?

А ціла зграя корупціонерів, мужніх переможців у тендерних змаганнях? А чудово допасована команда щасливої сімейки? Невже й усі ці чудові люди євроінтегруються?

Влада непогано влаштувалася, демонструючи псевдоборотьбу з корупцією та службовими зловживаннями. Чого тільки не обіцяла нам «професорська» програма «Україна для людей!» Тут і канікули для малого бізнесу, і незмінний пенсійний вік, і підвищення соціальних стандартів, і багато чого з того, що влада й не збирається виконувати.

Боротьба з корупцією видається особливо кумедною. Хоча ми пам'ятаємо, як залізний хазяїн обіцяв бити по руках і відкручувати голови розкрадачам державних коштів. Але, навіть озброївшись біноклем, ми не помітимо нікого з оточення президента, кому б не те що голову, а бодай вушко відкрутили. Хоча кандидатів на ампутацію не бракує.

Наприклад, чому б не відірвати що-небудь тим міністрам з уряду Азарова за те, що дозволили свого

часу ректорові податкового вишу Петрові Мельнику за бюджетні 7,8 мільйона гривень купити квартири в Ірпені в компанії свого брата й сина. Та ще й за ціну елітного київського житла: квадратний метр коштував \$2,4 тисячі!

А нікому не муляє око цілий загін прислуги, якою оточила себе колишня пупорізка, а нині міністр охорони здоров'я Богатирьова? Усі ці перукарі та масажисти фігурують як держслужбовці й окрім того, що отримують платню з нашої кишені, то ще й пенсію матимуть таку, яка й десятиєм перукарям вкупі не снилася. Чому вона ще досі не опинилася там, де донедавна ні за що перебував Луценко?

Деся ніби причаїлися Хорошковський і Калесніков. Але ж не сидять.

Як з усім оцим баластом іти в Європу? І як виграти вибори?

Але нічого. Я думаю, що дорадники президента вже працюють і над цим. Французи наприкінці XVIII сторіччя потребували гільйотини і кожну відсічену голову вітали радісними вигуками. Українці теж не проти полюбуватися, як «покотяться» чийсь голови. І коли новітній Мазепа подарує їм це щастя, добрі українські серця знову запалають надією і любов'ю. От тільки щоб було правильно вибрано суперника для президента.

Та бачу, що й над цим уже працюють у поті чола. «Єдиний кандидат!» – «Ні! Хай буде кастинг!» – «Ні, єдиний!» – «Та ні, усі лідери опозиції мусять взяти участь у першому турі!»

Усе йде за планом. Щоб лідери опозиції розсварилися, розтягнули голоси, а зневірений опозиційний електорат просто проігнорував вибори.

На останньому шоу Савік Шустер запитав: «Чому Янукович не може бути єдиним кандидатом від усіх?». А таки може. За умови, що «усі» – це «Сім'я».

Юрій Винничук
«Тиждень»

3-ЗА ҐРАТ

Я СВОЄ ВЖЕ ДАВНО ВІДБОЯЛАСЯ

Звернення Юлії Тимошенко з Качанівської колонії

Дорогі мої українці!

Усе менше часу залишається до підписання угоди про асоціацію з ЄС, яка відкриє нам нову історичну епоху – європейську. Підписання угоди – це наш доленосний шанс, який, твердо переконана, ми не упустимо і не змарнуємо. Шанс, над реалізацією якого нам доведеться важко попрацювати не один рік, щоб добитися утвердження європейських цінностей, щоб, «обдираючи кулаки до крові», випалити з нашого життя диктатуру, клановість, несправедливість, безправ'я, корупцію, кумівство.

Роботи у нас буде багато, але угода про асоціацію з Європейським Союзом – це як постріл стартового пістолета. Вона стимулюватиме нас якомога швидше не просто пройти, а пробігти усі кола очищення та становлення оновленої, успішної України.

Самою своєю сутністю, всіма фібрами душі і кожною клітиною тіла прагну, щоб ця угода було підписано, щоб Україна вийшла на новий етап свого становлення та розвитку.

Але ж все складається не так просто. Європейський Союз визначив 11 критеріїв, які Україна мусить виконати, щоб лідери ЄС були готові поставити свої автографи на угоду з нашою країною. Одним із таких критеріїв є

наполеглива вимога до Віктора Януковича припинити політичні репресії та вибіркове правосуддя, випустити мене з-за ґрат. Очільники ЄС чітко заявили, що без мого звільнення підписання угоди не відбудеться.

Ще в листопаді 2011 року я публічно звернулася до європейської спільноти з проханням не ставити підписання угоди в залежність від мого ув'язнення. Я просила «народи, парламенти та лідерів ЄС не допустити, щоб розчарування Заходу Януковичем поширилося на Україну». Я пояснила, що не хочу, аби європейське майбутнє моєї країни постраждало з будь-якої причини, тим більше через мою долю.

Будучи глибоко вдячною Європі за підтримку, я, тим не менше, розумію, що вона відстоює не лише конкретну особистість, а певні принципи й систему цінностей. Саме тому, що питання набагато глибше, ніж просто вимога мого звільнення, мої заклики не ставити підписання угоди в залежність від мого виходу з-за ґрат не могли вплинути на позицію Європейського Союзу.

Ви знаєте, що вже тривалий час Віктор Янукович не виконує вимогу звільнити мене та вважає, що йому вдасться побуду-

вати «європейську» Україну на основі диктатури, клановості, корупції, політичних репресій. На щастя, реалізувати такий проект йому не вдасться, бо європейська родина не сповідує подвійних стандартів. Утримувати політичний концтабір у центрі Європи Януковичу дедалі важче, і тому він вимушений відступати.

Для врегулювання питання з політичними в'язнями в Україні працює спеціальна місія Європарламенту на чолі з Петом Коксом та Олександром Квасневським, які в постійному режимі ведуть переговори з Віктором Януковичем щодо мого звільнення. Я їм безмежно за це вдячна, як і всім світовим ліде-

рам, які їх делегували, вручили їм відповідний мандат та підтримують їхню роботу.

Пет Кокс та Олександр Квасневський передали мені пропозицію стосовно виїзду в Німеччину на лікування.

Я публічно приймаю цю пропозицію. І не тому, що не довіряю українським лікарям. Від щирого серця вдячна лікарям, реабілітологам, медичним сестричкам та всім, хто надає мені допомогу в клініці «Укрзалізниці». Я не довіряю не лікарям, а режиму, який готовий і здатний зробити все заради того, щоб мене позбутися.

Я боролася, борюся й боротимусь за свою повну правову реабілітацію, зняття з мене всіх

абсурдних, від «а» до «я» сфальсифікованих звинувачень, за повернення до повноцінного політичного життя. Ясно, що виїзд на лікування не розв'язує цієї проблеми повною мірою. Але я вірю в те, що такий крок розрядить ситуацію напередодні самміту Східного партнерства. Тому заради успішного Вільнюсу і успішної України, заради історичної та доленосної угоди з ЄС я готова прийняти таку пропозицію.

Заявляю чітко та ясно: мій можливий від'їзд до Німеччини не є еміграцією. Я ніколи й ніде не проситиму політичного притулку, не ховатимусь по закордонню. Я своє вже давно відбо-ялася. Я братиму найактивнішу участь у звільненні України від диктатури.

Усім, хто протестував біля Печерського судилища та під стінами лікарні в Харкові, усім, хто мене підтримує, хто за мене молиться і на мене сподівається, я безмежно вдячна. Низький вам уклін, мої рідні!

Завдяки вам я жодної миті не відчуваю себе самотньою. Знайте, ніколи вас не підведу! Я теж молюся за вас та Україну і вірю в краще!

Юлія Тимошенко
Качанівська колонія

ЯНУКОВИЧ ВАГАЄТ ЇСЯ

Екс-міністр внутрішніх справ України Юрій Луценко вважає, що в президента Віктора Януковича є всі можливості помилувати Юлію Тимошенко. Про це він сказав в інтерв'ю газеті «Коммерсант-Україна».

«Наскільки я розумію, Віктор Янукович дав згоду на звільнення свого головного опонента. І зараз іде боротьба за спосіб прийняття рішення», – впевнений Луценко. «Захист Юлії Тимошенко й місія Кокса-Квасневського пропонує зробити це за прецедентом Луценка. Це найпростіший і швидкий шлях. Достатньо лише ручки, аркуша

паперу й політичної волі Віктора Януковича», – пояснив він.

«Президентська сторона, проте, наполягає на частковому вирішенні питання шляхом надання Юлії Володимирівні так званих «тюремних канікул» для

лікування за кордоном», – сказав Ю.Луценко й додав, що для цього необхідно ввести відповідну норму в Кримінально-виконавчий кодекс.

Відповідаючи на репліку про те, що головною перешкодою для помилування є те, що екс-прем'єр відбула тільки два роки із семирічного строку ув'язнення, Луценко сказав:

«Ця норма встановлена указом президента, яку він же, було б бажання, може й змінити. По-друге, згаданий порядок передбачає виняток з цього правила у випадках, що вимагають особливо гуманного ставлення».

КЛІНІКА «ШАРІТЕ»: «МИ ЧЕКАЄМО ФРАУ ЮЛЮ»

Президент Німеччини Йоахім Гаук просить українського колегу Віктора Януковича звільнити екс-прем'єра Юлію Тимошенко. Про це радіостанції Deutsche Welle повідомив речник Гаука напередодні зустрічі президентів Польщі, Німеччини, Італії та України в Кракові 7 жовтня.

«Федеральний президент наполегливо наголошуватиме, що чим довше щодо Юлії Тимошенко немає чіткого рішення, тим більша загроза нависає над підписанням угоди про асоціацію на самміті у Вільнюсі», – сказав він. За словами речника, для президента Гаука розв'язання цієї проблеми є барометром того, наскільки серйозними й важкими довіри є зусилля адміністрації Януковича з розвитку демократії та правової держави.

При цьому в канцелярії німецького президента зазначають, що голові держави йдеться не лише про долю Тимошенко, а про питання правової держави, дотримання прав людини і демократичних стандартів в Україні загалом. «В усіх цих сферах на сьогодні Україна не відповідає необхідним стандартам», – зазначають у Берліні.

У берлінській клініці «Шаріте», лікарі якої вже тривалий

час консультують Тимошенко, повідомили, що пропозиція лікувати Ю.Тимошенко в столиці Німеччини залишається чинною. «Ми чекаємо фрау Юлію», – сказали в клініці. Утім, інформації про прибуття Тимошенко у клініку наразі немає.

Тим часом, речник уряду Німеччини 7 жовтня нагадав, що федеральний уряд готовий організувати приїзд Ю.Тимошенко до Берліну, і буде «готовий швидко діяти», якщо українська сторона дасть можливість виїхати їй на лікування до Німеччини.

«Ми очікуємо, що українська сторона зробить те, що від неї залежить, аби уможливити швидке розв'язання проблеми», – цитує Deutsche Welle слова речника уряду.

Сторінку підготував
Хома Мусієнко

Є ВСІ ПІДСТАВИ ЗВІЛЬНИТИ Ю.ТИМОШЕНКО

Лідер партії «Батьківщина» Арсеній Яценюк заявляє, що президент Віктор Янукович має всі підстави для помилування екс-прем'єра Юлії Тимошенко. Про це він заявив з трибуни Верховної Ради у вівторок, 8 жовтня.

«Зараз ідуть тривалі інсинуації, чи є законні підстави для звільнення Тимошенко чи немає, чи можна це, чи не можна. Я хотів би дуже чітко заявити: жодних законних підстав для ув'язнення Юлії Тимошенко не було. Але є всі законні підстави для того, щоб президент підписав акт про її помилування», – наголосив він.

«Звільнення Тимошенко – це шлях до звільнення України. І ми

закликаємо Віктора Януковича це зробити», – зазначив Яценюк.

Він додав, що «політичні опоненти з Партії регіонів доволі вільно тлумачать акти законодавства, які підписані персонально президентом Віктором Януковичем».

А.Яценюк також нагадав, що президент Віктор Янукович чітко заявив, що з метою виконання гуманітарної місії він готовий розглянути питання надання можливості отримання медичної допомоги Юлії Тимошенко за кордоном.

«Всі законні підстави є в акті президента, і даний акт чітко зазначає, що президент України має законне право для прийняття відповідного рішення. Просимо президента взяти ручку, листочок, підписати це рішення, поставити крапку в цій ситуації і відкрити абсолютно нову сторінку», – сказав Арсеній Яценюк.

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

За рішенням суду Юлія Тимошенко була визнана винною в перевищенні влади або службових повноважень. Це правопорушення належить до категорії тяжких злочинів. За нього Тимошенко було засуджено до семи років позбавлення волі з позбавленням права обіймати посади в органах державної влади, пов'язані з організаційно-розпорядчими та адміністративно-господарськими функціями терміном на три роки. Термін позбавлення волі обчислюється з 5 серпня 2011 року, тобто до 5 серпня 2018 року. Позбавлення права обіймати посади в органах державної влади обчислюється з моменту відбуття основного покарання, тобто з 5 серпня 2018 року по 5 серпня 2021 року.

Перший і найшвидший шлях – помилування президентом. Як продемонстрував нещодавно Віктор Янукович стосовно Юрія Луценка, це можливо навіть без клопотання самої засудженої. Можна вітати, що чинний президент тим самим не пішов за вузькою інтерпретацією власного указу про порядок помилування 2010 року, який встановлює порядок з особистим клопотанням ув'язненого про помилування. Таким чином, президент своїм рішенням підтвердив свій статус гаранта Конституції України – бо основний закон не обмежує кола людей, які можуть клопотати про помилування.

На жаль, українське законодавство замовчує про можливість зняти судимість актом помилування, яка залишається після помилування. Отже, на сьогодні тільки суд може ухвалити рішення щодо зняття судимості. Можна тільки сподіватися на те, що громадський резонанс навколо теми помилування Ю.Тимошенко, Ю.Луценка та інших нагадає депутатам про необхідність заповнити цю прогалину й ухвалити відповідні зміни до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів.

Другий шлях звільнення Тимошенко – переглянути судові рішення за нововиявленими обставинами.

Такими обставинами згідно із законом можуть бути: штучне створення або підробка доказів; неправильність перекладу висновків і пояснень експерта; заздалегідь неправдиві свідчення свідків, потерпілих, підозрюваного, обвинуваченого, на яких ґрунтувався вирок; зловживання слідчого, прокурора, слідчого судді або суду під час кримінального провадження; визнання Конституційним судом України неконституційності закону, іншого правового акта або їхнього окремого положення, використаного судом, тощо. Тобто, має бути відкритою й доведеною хоча б одна з перелічених у законі обставин.

Третій – українське законодавство дозволяє суду звільнити людину від подальшого відбування покарання, якщо та в період відбування покарання тяжко занедужала. Є затверджений наказом державного департаменту України з питань виконання покарань і міністерством охорони здоров'я «Перелік захворювань, які є

Юлія Тимошенко на судилищі, організованому режимом Януковича з метою кинути за ґрати головного політичного опонента

ШІСТЬ ПРАВОВИХ СПОСОБІВ ЗВІЛЬНИТИ ЮЛІЮ ТИМОШЕНКО

Опозиції варто боротись не лише за фізичне звільнення Ю.Тимошенко, а й за пошук правового способу її реабілітації

підставою для подачі в суди матеріалів про звільнення засуджених від подальшого відбування покарання». Перелік містить понад сто захворювань. Зважаючи на тривалість і підтверджену німецькими лікарями серйозність хвороби Юлії Тимошенко, напевно, могли б знайтися відповідні підстави для її звільнення. Процедурно це має виглядати так: до суду з поданням про звільнення повинно звернутись керівництво установи, в якій засуджена відбуває покарання. При вирішенні цього питання суд враховує тяжкість вчиненого злочину, характер захворювання, чи перешкоджає захворювання відбуванню покарання, особу засудженого та інші обставини справи. Вирішення цього питання є правом, а не обов'язком суду.

Четвертий шлях процедурно складніший і неоднозначний: Верховна Рада може ухвалити зміни до статті, за якою було засуджено Юлію Тимошенко, або зовсім декриміналізувати ст. 365 КК України. Така спроба вже мала місце. Цей шлях був би не таким уже й екстраординарним, бо Верховній Раді не звикати вносити зміни до Кримінального кодексу: до цього нормативного акта зміни вносяться постійно.

Є й інші, але для нашої аргументації менш актуальні, шляхи звільнення Тимошенко. Так, Верховна Рада щорічно ухвалює «Закон про амністію». Після відбуття двох третин основного покарання, тобто в 2016 році, Ю.Тимошенко могли б амністувати, якщо законом передбачать цю категорію засуджених осіб. Відбуття тих-таки двох третин основного покарання є підставою для умовно-дострокового звільнення засудженого. Таке звільнення є правом (але не обов'язком) суду.

Інший механізм, пов'язаний із правом суду замінити невідбуту частину покарання м'якшим покаранням. Враховуючи, що злочин, за який засуджено Тимошенко, належить до категорії тяжких, питання про заміну покарання можна ставити після відбуття половини терміну покарання, тобто тільки в лютому 2015 року. Використовуючи цю процедуру, можна замінити Ю.Тимошенко позбавлення волі на інше, м'якше покарання, не пов'язане із позбавленням волі, а також звільнити від другого покарання у вигляді позбавлення права обіймати посади в органах державної влади.

Переважну частину викладеного може перекреслити

обвинувачувальний вирок у справі про вбивство Євгена Щербаня, якщо такий буде винесено. У цьому випадку залишиться тільки перший механізм звільнення – помилування.

Правових наслідків звільнення від покарання за хворобою може бути два – залишитись судимою або позбавитись судимості. Все залежить від того – звільнить суд особу від покарання чи від подальшого відбування покарання. Якщо суд звільнить Тимошенко від покарання, вона вважатиметься такою, що не має судимості (ст. 88 Кримінального кодексу України). Тобто, зможе самостійно обирати де і як їй лікуватись, зможе вільно брати участь у виборах та реалізовувати всі інші свої громадянські права.

Якщо суд звільнить Тимошенко від подальшого перебування покарання, вона залишається судимою. У разі одужання її повинні будуть знову направити відбувати покарання (якщо не закінчатись терміни давності). Статус судимості в такому разі залишатиметься у Ю.Тимошенко протягом шести років з дня звільнення від відбування покарання, тобто орієнтовно до 2019 року, якщо звільнення відбудеться у 2013 році.

Судимість можна зняти й раніше, у судовому порядку,

але це можливо лише після закінчення не менше як половини терміну погашення судимості.

Які ж правові наслідки не знятої й не погашеної судимості? На таку особу поширюється ціла низка правових обмежень, зокрема, така особа не може бути: суддею, прокурором, слідчим, нотарем, адвокатом, судовим експертом, присяжним, уповноваженим Верховної Ради з прав людини, членом ЦВК, членом Національної ради з питань телебачення та радіомовлення, не може бути прийнята на державну службу, не може бути обраною до Верховної Ради, не може бути допущеною до державної таємниці.

Але в будь-якому разі звільнення від відбування покарання за хворобою не є реабілітуючою обставиною. З юридичної точки зору, особа залишається такою, що вчинила злочин, провина якої визнана та доведена судом.

Щодо лікування Тимошенко саме за кордоном, може виникнути ще кілька юридичних перепон. Перше, це обов'язок відшкодувати півтора мільярда

гривень НАК «Нафтогаз». Позивач має право звертатись до суду з клопотанням про заборону виїзду боржника за кордон до погашення боргу. До того ж до повного погашення цієї суми Юлія Тимошенко не зможе мати щось у приватній власності, бо власність підлягатиме вилученню в рахунок погашення боргу. Єдиною підставою для зміни цього рішення може бути повна реабілітація экс-прем'єра, тобто визнання її невинуватості і, відповідно, відсутності заподіяної шкоди.

Тому опозиції варто боротись не лише за фізичне звільнення Тимошенко, а й за пошук правового способу її реабілітації, визнання невинуватості у вчиненні інкримінованого злочину. В такому випадку буде знято багато юридичних перепон та неузгодженостей, які виникають при будь-якому варіанті її звільнення з нереабілітуючих підстав. Лише визнання її невинуватості та повна реабілітація дозволяє звільнити Юлію Тимошенко не лише від кримінального покарання та його наслідків у виді судимості, а й від обов'язку виконувати рішення суду, щодо відшкодування півтора мільярда гривень НАК «Нафтогаз».

Ганна Маляр, кандидат юридичних наук

БОЛИТЬ!

НАША СОВІСТЬ
І ГРОШІ ФІРТАША

«Біля великих і святих справ завжди метушаться нікчемні люди», – ці слова великого французького філософа й математика Рене Декарта спали на думку, коли стало відомо, що відомий український злодій і аферист Дмитро Фірташ, який нині наближений до «трону» Януковича і є фактично головним фінансистом «Сім'ї», виділив 2,5 мільйона доларів на спорудження меморіалу жертвам Голодомору-геноциду 1932-1933 років у Вашингтоні.

Особисто мені, як і мільйонам інших українців та українок, чиї прямі предки лежать у братських могилах, розкиданих по всій Східній і Центральній Україні, де лютував сталінський голод, не байдуже, на які гроші споруджуватиметься меморіал в американській столиці. Якщо це будуть гроші Фірташа, вкрадені в українського народу, то краще такий меморіал взагалі не зводити. Бо повернутися від такої «пам'яті» в своїх гробах мільйони жертв страхітливого сталінського злочину, а нам, живим, чиї діди й прадіди лежать у братських могилах, буде бридко навіть підходити до такого меморіалу. Краще поїхати в Україну, зайти на сільський цвинтар, де стоїть простий дерев'яний хрест усім замордованим у 1932-1933 роках українським селянам і селянкам, і пом'янути свого прадіда Хому Мусієнка й десяток інших рідних і близьких з прізвищем «Лабунські», які загинули від голоду. Усіх їх занесено до Книги пам'яті в Музеї-меморіалі пам'яті жертвам Голодомору-геноциду в Києві, в томі «Вінничина», в розділі «Іллінецький район, село Красненке».

Є в нашому житті святині, обставлені з усіх сторін червоними лініями, за які заходити не можна. Інакше кара Божа неминуха, бо це страхітливий гріх ставити пам'ятники замученим голодом на криваві гроші олігарха, який украв ці гроші в таких самих селян, нащадків тих, кому він, аби зайвий раз пропіаритися, споруджує тепер пам'ятник у Вашингтоні. Одна з таких святинь – наша пам'ять за 10 мільйонів безневинно убитих українських селян, яких вимордував кістлявою рукою штучного голоду Йосип Сталін та його кліка. Поминати їх – наш святий обов'язок і потреба душі. Молитвою, покаванням, встановленням скромних пам'ятних знаків... Але червоною лінією повсякчас, коли ми встановлюємо їм такі пам'ятні знаки, споруджуємо меморіали й ставимо пам'ятники, має бути: «На які гроші це робиться?» Бо брудні й криваві гроші в такій святій справі використовувати категорично не можна. Це аксіома, закон Бога й людей,

якщо ми справді відчуваємо себе людьми.

На адресу нашої редакції від Михайла Савківа, який є головою Крайового комітету США з визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом, надійшов лист з повідомленням про пожертву від Дмитра Фірташа. Читаючи його, важко повірити, що це лист від людей, які ще вчора називали Януковича та його кліку, до якої найперше належить Фірташ, «антинародним і антиукраїнським режимом». Ось, наприклад, такі рядки: «Це досягнення (йдеться про початок спорудження меморіалу жертвам Голодомору у Вашингтоні – В.Л.) було б неможливим без підтримки Президента України Віктора Януковича та співпраці усіх сторін, а особливо відомого українського підприємця Дмитра Фірташа». Про яку підтримку йдеться? Чи не від того самого Януковича, який у квітні 2010 року з трибуни сесії Парламентської асамблеї Ради Європи напередодні голосування резолюції ПАРЕ щодо Голодомору заявив у Страсбурзі, що жодного геноциду в Україні в 1932-1933 роках не було?! Для тих, хто призабув ці слова, нагадаю: «Неправильно й несправедливо визнавати голод 1932-1933 років геноцидом окремо взятого українського народу...» Саме через ці слова, які буквально пригломшили світове українство, Парламентська асамблея Ради Європи (ПАРЕ) відмовилася тоді визнати Голодомор геноцидом українського народу. Відповідні поправки до проекту резолюції ПАРЕ з даного питання більшістю парламентарів Асамблеї було відхилено. За визнання Голодомору геноцидом українського народу проголосували лише 21 депутат, 55 під враженням виступу Януковича проголосували проти. І ось «гаманець» цього так званого українського президента Фірташ дає нині гроші на зведення у Вашингтоні меморіалу жертвам Голодомору-геноциду, який цим же президентом і заперечувався. Де тут логіка і сенс? Це щось із Задзеркалля.

Особливі дифирамби в листі, поширеному М.Савківим, співаються на адресу Дмитра Фірташа. «Без глибокого розуміння та посвяти пана Фірташа цей проект не увінчався б успіхом. Наша спільнота висловлює свою подяку та глибоку повагу панові Фірташу за цей жертвний крок та добродійний акт», – це лише один, для прикладу, словесний «уклін» одному з найбільших злоді-

Чи душа цієї замордованої голодом дівчинки погодиться на зведення їй та мільйонам невинно убитих жертв Голодомору 1932-1933 років меморіалу пам'яті на криваві гроші Дмитра Фірташа?

їв України, який нині вірою й правдою служить злочинному режиму Януковича. Аби читачам було ясно, від кого надійшли гроші на спорудження меморіалу пам'яті жертвам Голодомору-геноциду у Вашингтоні, нагадаю бодай побіжно, ким насправді є цей Фірташ.

Один з найбагатших нині олігархів України, Дмитро Фірташ народився 2 травня 1965 року в селі Синьків, Заліщицького району на Тернопільщині. За своє бурхливе життя він так і не сподобився закінчити вищий навчальний заклад, а тому не має вищої освіти. Відслуживши у війську, Діма не повернувся до рідного села, а поїхав до Чернівців, де влаштувався пожежником. Коли ж почав розвалюватися Союз, він притямом кинув пожежну частину й зайнявся бізнесом, який в Україні називають «купи-продай». На торгівлі заробив перші 100 тисяч доларів і вирушив до Москви. Вже через рік проживання в російській столиці його капітал сягнув одного мільйона доларів. В готелі «Росія», де Фірташ мешкав і який був водночас і бізнес-клубом, і біржею, він познайомився з чиновником туркменського Мінторгу, який відповідав за поставки продовольства й був готовий брати «тисячі й тисячі тонн». Фірташ задешево накупив харчів аж на 10 мільйонів доларів і надіслав їх до Туркменії, сподіваючись наварити на різниці в ціні фантастичні дивіденди. Але жодних грошей за надіслані харчі не отримав. І тоді Фірташ сам їде до Туркменії й дістає від самого Туркменбаші (з'ясувалося, що в афері з харчами був задіяний сам тукменський президент) за надіслані продукти квоту на поставки

газу в Україну. Відразу ж змектикувавши, що на цьому можна заробити мільярди, Фірташ «сідає» на туркменський газ і через компанію «Ітера» «варить» шалені гроші. Але ще більші гроші він заробив через одіозну компанію «Росукренерго», яка «варила» мільярди тільки на тому, що розподіляла російський газ українським споживачам. Аби цю аферу не прикрили, Д.Фірташ та його партнер С.Могилович, якого, до речі, Сполученими Штатами Америки оголошено в міжнародний кримінальний розшук, багато років поспіль щедро ділилися награваним з владоможцями. Пізніше, заробивши на газових аферах мільярди, Фірташ підійняв під себе найбільш ласі шматки хімічної галузі та енергетики України. Підприємства його компанії Group DF здійснюють нині свою діяльність не тільки в Україні, а й в Росії, Австрії, Італії, Угорщині, Швейцарії, Естонії, Таджикистані...

Але найголовніше в нашому випадку навіть не ці віхи неправедного життя олігарха. Річ у тім, що «трудова» біографія газового шахрая Дмитра Фірташа супроводжується горою трупів. А тому його гроші не тільки брудні, а й криваві. І ось на ці гроші збираються зводити меморіал пам'яті моєму побожному прадідові Хомі Мусієнку, моїм рідним по крові простим українським селянам Іванові, Кирилу, Марку, Павлу, Степану, Федору, Киїні, Фотині та Яліні Лабунським, імена яких записані в Книзі пам'яті жертв Голодомору-геноциду. Я такого меморіалу не хочу. Бо це буде не пам'ятник жертвам страхітливої нашої трагедії, а меморіал імені великого гріш-

ника Дмитра Фірташа. Гадаю, що не потрібен такий меморіал і мільйонам рідних та близьких по всій Україні, діди й прадіди яких лягли ні за що в могили під час страхітливих 1932-1933 років.

Низький уклін і велика подяка людям, які докладають чимало зусиль, аби світ знав правду про український Голодомор-геноцид 1932-1933 років. І, безперечно, меморіал у центрі американської столиці відіграв би в цій справі величезну роль. Але чи такою ціною треба поширювати правду про Голодомор? Чи немає тут блюзнірства й наруги над пам'яттю полеглих? Думається, що відповіді на ці запитання очевидні.

Виділяти кошти на зведення таких меморіалів – це прямий обов'язок Української держави. І не Фірташ їх повинен давати, а Україна, сини й доньки якої лежать у братських могилах, розкиданих по її селах. Янукович черпає з бюджету, як з власної кишені, мільярди на султанські хорони в Межигір'ї, вілли на південному березі Криму, його старший син-стоматолог за короткий термін став долларовим мільярдером, то невже не знайшлося в державній скарбниці двох з половиною мільйонів доларів, щоб увічнити пам'ять жертв Голодомору в центрі американської столиці?! Янукович викинув більше державних грошей тільки на зведення дебаркадеру «Галеон» у своїй царській резиденції в Межигір'ї. На це диво кітчу й несмаку було витрачено з державної кишені 10 мільйонів доларів! А на меморіал у Вашингтоні він дав наказ Фірташу виділити криваві гроші – мовляв, нехай ця діаспора радіє й такому «дарунку».

І ще. Чомусь так склалося, що справою спорудження меморіалу у Вашингтоні займаються виключно люди, рідні та близькі яких не зазнали Голодомору, бо жили й страждали на теренах України, до яких на початку 30-х років минулого століття не дотягувалися криваві лапи тирана Сталіна. Можливо, саме тому моральний аспект цієї великої й святої справи витісняється в них грошовим, а шурхіт Фірташових доларів легко притлумлює голос власного сумління.

Валентин Лабунський

Від редакції:

А що думають з цього приводу наші читачі? Запрошуємо всіх небайдужих висловити свою точку зору на сторінках «Нової газети».

В УКРАЇНІ

КІНЕЦЬ ЗЛОВІСНОГО
РЕНАТА

Президент Віктор Янукович призначив Рената Кузьміна заступником секретаря Ради національної безпеки і оборони України. Відповідний указ підписано 4 жовтня. Як відомо, до цього Кузьмін був першим заступником генпрокурора України. Це призначення класифікується оглядачами як «заслання» з наступним усуненням від високих посад.

Кузьмін контролював розслідування найбільш резонансних справ проти опозиціонерів, у тому числі проти экс-прем'єра Юлії Тимошенко та экс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка.

Кілька днів тому у генпрокуратурі відбулися кадрові зміни, людей Кузьміна «викинули» з керівництва Головного управління з розслідування особливо важливих справ, а саме управління перейменували на Головне слідче управління.

Перед цим Кузьмін заявляв, що всі резонансні справи проти опозиціонерів він порушував за вказівкою особисто генпрокурора Віктора Пшонки.

У Європі та США Кузьміна звинувачували в порушенні прав людини, а голова комітету у закордонних справах Європарламенту Ельмар Брок заявив, що Кузьмін «несе особисту відповідальність за справу Юлії Тимошенко та інші випадки вибіркового правосуддя».

Можливо, що рішення про звільнення Кузьміна з посади першого заступника генпрокурора є поступкою Євросоюзу перед Вільнюським саммітом, де Україна сподівається підписати угоду про асоціацію з ЄС.

КВАСНЄВСЬКИЙ
НАЗВАВ ПАРАДОКСОМ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЮ
ВІД ЯНУКОВИЧА

Екс-президент Польщі Олександр Кваснєвський вважає парадоксом, що українська влада активізувала роботу, спрямовану на євроінтеграцію, після обрання главою держави в 2010 році Вікто-

ра Януковича. Про це він заявив в інтерв'ю виданню Gazeta Wyborcza, опублікованому в середу, 9 жовтня.

«Це парадокс, що прискорення підготовки до асоціації та створен-

ня зони вільної торгівлі з ЄС сталося за часів прем'єрства Миколи Азарова та президентства Віктора Януковича, котрого вважають про-російським, а не за часів «помаранчевих», – сказав він.

Кваснєвський зазначив, що розпочатий понад три роки тому процес було загаломовано через справу экс-прем'єра Юлії Тимошенко, але останнім часом прискорено завдяки діям Російської Федерації, котра застосувала низку економічних санкцій проти України.

«Ця блокада, попри наміри Москви, посилює проєвропейські тенденції в Україні, в тому числі й на Сході країни, бо українці не сприймають жодної спроби їхнього приниження», – сказав він. Постраждали від санкцій олігархи почали разом діяти в проєвропейському напрямку», – додав Кваснєвський.

Він також зауважив, що росіяни дуже помиляються, бо досі ставляться до українців, як до «молодших братів». «Кучма колись написав книжку під відомою назвою «Україна – не Росія». Росіяни, на жаль, так її й не прочитали», – сказав колишній президент Польщі.

АЗАРОВ РАДІЄ,
ЩО ПУТІН ЗНОВУ
ПОКАЗУЄ ПРЯНИК

Прем'єр-міністр України Микола Азаров відзначає конструктивний характер пропозиції президента РФ Володимира Путіна провести міжурядові консультації перед підписанням Україною угоди про асоціацію з Євросоюзом. Про це він сказав, відкриваючи 9 жовтня засідання уряду.

«Останнім часом пролунали важливі пропозиції президента Російської Федерації Володимира Путіна щодо двостороннього діалогу з метою з'ясувати реальний вплив зони вільної торгівлі з ЄС на товарообіг і кооперацію між Україною і Росією. Така позиція лідера Росії створює конструктивну основу для переговорів», – сказав Азаров.

Він повідомив, що 8 жовтня відбулися українсько-російські міжурядові консультації на рівні віце-прем'єр-міністрів Бойка й Шувалова, мета яких об'єктивно визначити всі плюси і мінуси торгово-економічних відносин з Російською Федерацією і Митним союзом після підписання угоди про асоціацію з ЄС.

«Як доповів Бойко, відбувся досить предметний, конструктивний діалог. Зі свого боку, ми ставимо завдання не просто зробити «інвентаризацію проблем», а й знайти рішення – як усунути ризики для нашого торговельного обороту й виробничої кооперації», – сказав Азаров.

Нагадаємо, Путін на прес-конференції за підсумками саміту АТЕС 8 жовтня заявив, що російські банки оформили кредит Україні на \$750 мільйонів, а Газпром надав газ для закачування газу в підземні сховища (ПСГ) України зі знижкою – по \$260 за тисячу кубометрів.

Лідер фракції «Батьківщина» Арсеній Яценюк вважає однак, що ці заяви й жести Путіна не більше, ніж геополітична гра.

КОМІСІЯ ВЕРХОВНОЇ
РАДИ ІНІЦІЮВАТИМЕ
ВІДСТАВКУ
БОГАТИРЬОВОЇ

У Верховній Раді завершила роботу тимчасова слідча комісія з розслідування зловживань у міністерстві охорони здоров'я (МОЗ) України за 2012-2013 роки. Народні депутати виявили близько 100 фактів порушень у роботі МОЗ.

Члени комісії зазначають, що в країні зберігається високий рівень смертності від серцево-судинних (66% від загального рівня смертності) і онкологічних захворювань (14%): «Майже 14 мільйонів українців страждають серцево-судинними захворюваннями, 1,2 млн – цукровим діабетом, близько 1 мільйона – онкологічними захворюваннями», – стверджується у висновках комісії.

Таку ситуацію автори документа пояснюють «низькою якістю» медичного обслуговування і нерівним доступом до лікування: «У 2012 році в Україні було закрито 104 лікарні, скорочено 7 тисяч лікарів і 18100 осіб медперсоналу». За даними комісії, за останні два роки в роботі МОЗ було допущено більше 100 різних порушень.

У 2012 році в Україні діяло вісім цільових державних медичних програм, але жодна з них не виконувалася повністю. Зокрема, згідно з висновками депутатів, програму імунопрофілактики не було виконано: охопити щепленнями планувалося 95% дітей віком до року, а було щеплено від 46% до 75%. У Раді стверджують, що через неправильний розподіл медпрепаратів у деяких регіонах виникала нестача вакцин, що призводило до спалахів інфекційних захворювань. «Питаннями виконання державних програм і розподілу препаратів для вакцинації займається особисто міністр охорони здоров'я Раїса Богатирьова. Тому ми рекомендуватимемо президентові й Кабінету міністрів звільнити її з посади», – наголошується у висновках комісії.

ДРУЖИНУ МИКОЛИ
ЖУЛИНСЬКОГО
ЗАСУДЖЕНО ДО П'ЯТИ
РОКІВ ПОЗБАВЛЕННЯ
ВОЛІ

Дружину відомого українського літературознавця, колишнього віце-прем'єр-міністра України, директора Інституту літератури імені Т.Шевченка, академіка Мико-

ли Жулинського Галину Жулинську засуджено Шевченківським судом міста Києва до п'яти років позбав-

лення волі з відтермінуванням вироку на три роки випробувального терміну.

Міліція затримала Г.Жулинську в 2010 році за шахрайство, підробку документів та крадіжку коштів з фондів кредитної спілки «Турбота». Слідство й суди тривали три роки – весь цей час Г.Жулинська перебувала під підпискою про невиїзд.

Кредитну спілку «Турбота» було створено в 1996 році при міжнародній організації «Жіноча громада». Організація приймала депозити під 24% річних, а кредити – під 35-40%. У 2009 році сума депозитів становила майже 20 мільйонів гривень, стільки ж кредитів, а резервний капітал становив 1,3 мільйона гривень. Головою спілки була Галина Жулинська, а наглядову раду очолювала дружина поета Івана Драча Марія Драч. Гроші в спілку вклали такі відомі люди, як актори Володимир Задніпровський, Олексій Петухов, Олексій Вертинський, Володимир Соляник, поет Василь Герасим'юк та інші. Загалом майже 70 вкладників «Турботи» й досі не можуть повернути свої гроші. Проблеми з виплатами почалися в 2008 році, а наступного року провели ревізію й недорахувалися 8,6 мільйона гривень. Галина Жулинська написала розписку, що поверне гроші протягом 24 місяців. Однак слова свого не дотримала, тому вкладники написали заяву на ім'я генерального прокурора, який і наказав розпочати слідство.

НОВИЙ ГЕНПЛАН
КИЄВА ВІДДАЛИ
НА ЕКСПЕРТИЗУ

19 томів та 100 книг нового генерального плану Києва 8 жовтня остаточно передали в службу держекспертизи при міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Розробники сподіваються, що новий генплан Києва потрапить на розгляд Київ-ради до кінця року.

Начальник комунальної організації «Інститут генерального плану Києва» Сергій Броневський підкреслив, що документ не вноситиметься на громадські слухання, тому що його обговорення проходило протягом півтора року. Далі документ буде передано до Київ-ради, і, якщо його підтримають депутати, він стане чинним генпланом столиці.

Новий генплан столиці розроблявся протягом п'яти років. Ним буде заборонено будь-яке будівництво у буферних зонах історико-архітектурних заповідників «Києво-Печерська лавра» та «Софія Київська», а в центрі міста забудову обмежать 16 поверхами.

Проект також передбачає будівництво чотирьох тунелів, два з яких пройдуть під Дніпром (один з'єднає Окружну дорогу на Оболоні і Троєщину, інший – вулицю Заболотного й Південні Позняки). Окрім того, автори документа запланували добудувати Сирецько-Печерську лінію метро до проспекту Правди на Виноградарі, а також лінію метро на Троєщину.

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ
ЗАРОБЛЯЮТЬ
СУРОГАТНИМ
МАТЕРИНСТВОМ

Українські жінки та дівчата опановують новий вид заробітку – сурогатне материнство. Інтернет рясніє оголошеннями про пошук сурогатних мам та контактними даними жінок, які бажають ними стати. Суми за послугу різні – від 10 до 17 тисяч доларів. «Три роки тому помер мій чоловік, залишився маленький син і кредит за житло. Ми перебиваємося з хліба на воду, це єдиний спосіб пристойно за-

робити. Хотілося б, звичайно, народити для іноземців, там більше платять», – розповіла журналістам 25-річна мешканка Дніпропетровська Ірина Лесович, яка займається виношуванням дітей для інших пар. За словами дівчини, у неї вже досить великий список потенційних клієнтів і навіть є черга. Ірина не збирається приховувати свій спосіб заробітку ані від рідних, ані від знайомих. Дівчина стверджує, що її близька подруга виносила дитину для багаторої московської пари і отримала солідний гонорар.

XX МІЖНАРОДНИЙ
ФЕСТИВАЛЬ «ЗІРКИ
СВІТОВОГО БАЛЕТУ»
В ДОНЕЦЬКУ

У Донецькому національному академічному театрі опери та балету ім. А. Солов'яненка 11 жовтня гала-концертом завершив роботу XX Міжнародний фестиваль «Зірки світового балету».

У фестивалі взяли участь відомі світові танцюристи, які представляли різні театри та країни. Серед учасників: Жан-Себастьян Колау (Гранд-опера, Париж), Лауренс Лаффон (Гранд-опера, Париж), Еммі Гаріама (Берлінська державна опера), Райнер Кренстеттер (Берлінська державна опера), Катерина Крисанова (Большой театр Росії, Москва) та інші. Участь у фестивалі також взяли Такан-Балет з Японії та Московський державний академічний театр танцю «Гжель».

Протягом усіх восьми фестивальних днів мешканці та гості Донецька змогли подивитися балети «Жизель», «Ромео і Джульєтта», «Дон Кіхот» за участю зірок світового балету.

Крім того, в рамках фестивалю в Донецьку відбулися шоу Раста Томаса Bad Boys of Dance (США) і вечір хореографії Леоніда Якобсона у виконанні провідних солістів Большого театру Росії, Московського академічного музичного театру ім. К. Станіславського і Немировича-Данченка та Московського державного академічного театру танцю «Гжель».

За повідомленнями українських видань та інформаційних агенцій

АМЕРИКА СЬОГОДНІ

Катерина Кіндрась,
власний кореспондент
«Нової газети» в Америці

Якщо до 17 жовтня американські законодавці не домовляться про підвищення стелі держборгу, на країну чекає технічний дефолт. Поки що, за тиждень до цієї дати, в такий варіант перебігу подій важко повірити, хоча в американській пресі не бракує воістину апокаліптичних прогнозів. Дійшло до того, що песимістичні сценарії розвитку подій почали поширювати навіть органи державної влади.

За американськими законами, уряд не може безкінечно збільшувати запозичення, а має діяти суворо в рамках ліміту, встановленого Конгресом. Якщо чиновникам хочеться підвищити ліміт, вони повинні звернутися до того ж Конгресу, щоб той призначив нову стелю запозичень. До початку жовтня США вже вкотре досягли встановленого рівня, й тут з'ясувалося, що законодавці зовсім не поспішають піднімати планку держборгу.

За останні 10 років нинішнє перенесення боргової стелі в США вже 16-те, а всього в американській історії таких випадків було більше сотні. Звичайно ця дія проводилася Конгресом в автоматичному режимі, але в останні роки звичний механізм забукував.

По-перше, це пов'язано з тим, що державний борг країни за останні роки значно збільшився й перевищив психологічно важливу позначку в 100 відсотків внутрішнього валового продукту (ВВП). Багато хто в Конгресі вважає, що в нинішній ситуації всі гілки влади не повинні підвищувати ліміт без серйозних гарантій зупинки зростання боргу. Але таких гарантій в нинішній посткризовій обстановці, коли збільшення ВВП напряму залежить від державних витрат, ніхто дати не може.

По-друге, різко загострилося суперництво між двома основними політичними партіями. Демократи, які контролюють Сенат та Білий дім, і республіканці, у яких більшість місць у Палаті представників, займають дедалі більш радикальні позиції й відмовляються йти на компроміс з більшістю ключових питань. Особливо запеклі суперечки розгорнули-

ся довкола медичної реформи. Республіканці хочуть скасувати бодай частину її положень і погрожують заморозити стелю держборгу, що неминуче призведе до дефолту.

Президент Барак Обама та його партія поступатися не хочуть й демонструють бойову готовність до найнеприємнішого розвитку подій. Швидше за все, це гра нервів, однак історія свідчить, що обопільний блеф і спроби перевірити політичного суперника на міць можуть призвести до війни в буквальному чи переносному значенні цього слова, навіть якщо сторони спочатку й не прагнули до справжнього конфлікту. Нині в США ця гра вже призвела до того, що першу декаду жовтня країна прожила без федерального бюджету – республіканці й демократи не змогли домовитися про його ухвалення. Для простих аме-

Від цих двох осіб найбільше залежить нині, чи вдасться Америці уникнути дефолту, за яким маячить тінь приводу нової Великої депресії

ПРИВИД ДЕФОЛТУ

риканців, які працювали на федеральний уряд (а таких 800 тисяч осіб), це означає сидіти у вимушеній відпустці без платні, без якої буквально все паралізується.

Нинішня ситуація багато в чому повторює протистояння влітку 2011 року, коли законодавці не піднімали планку держборгу до останнього моменту. Про це, до речі, згадав міністерство фінансів США, яке підготувало короткий порівняльний опис тодішньої й нинішньої криз. Хоча в серпні 2011 року конгресменам і адміністрації вдалося домовитися, наслідки все одно були відчутними. Так, США втратили максимальний кредитний рейтинг від Standard & Poor's, впевненість споживачів знизилася на 22 відсотка, а бізнесу – на 3 відсотка. Індекс Standard & Poor's о очікуванні розв'язання протистояння опустився на 17 відсотків, а загальний обсяг майна на балансі американців знизився на 2,4 трильйона доларів.

Нині ж, як наголошує міністерство фінансів, ситуація набагато небезпечніша. Насамперед тому, що якщо два роки тому ставки за облігаціями США падали (тобто, інвестори були впевнені в надійності капіталовкладень в американську економіку), то тепер вони стійко зростають. Швидко зростання ставок може призвести до обвалу в економіці, навіть якщо дефолту як такого й не станеться. А оскільки на облігаціях США так чи інакше тримається весь глобальний фінансовий сектор, наслідки цього відчуті весь світ.

В американській пресі за останні дні «чорних» передбачень не бракувало. Але найбільш розгорнутий прогноз запропонувала агенція

Bloomberg. За її оцінкою, в разі дефолту фондові ринки всього світу буде піддано руйнівній атаці, в порівнянні з якою обвал після краху банку Lehman Brothers у вересні 2008 року виглядатиме дитячою грою. В інтерв'ю агенції голова одного з найбільших у світі фондів облігацій Могамед ель-Еріан заявив, що дефолт підірве лідерство США в світовій економіці.

Першою безпосередньою жертвою стане ринок РЕПО (від англ. repurchase agreement, репо) – оборудка купівлі (продажу) цінного паперу із зобов'язанням зворотної купівлі (продажу) через певний термін за заздалегідь визначеною ціною; інакше кажучи, угода РЕПО – це короткотермінова позичка під заставу цінних паперів) загальним обсягом в 2,8 трильйона доларів. Ринки втратять застави, що може спричинити ефект доміно й хвилю дефолтів по всьому фінансовому ринку. Більше того, стане незрозуміло, які папери взагалі можуть замінити казначейські облігації США, які досі вважалися найнадійнішими в світі.

Все це означає одне – повну паніку й хаос, подібні тим, що спостерігалися п'ять років тому, але набагато масштабніші. Тоді ситуацію вдалося врятувати завдячуючи терміновому вливанню ліквідності з боку Федеральної резервної системи (ФРС), але в умовах дефолту навряд чи «кредитор останньої надії» зможе чимось допомогти.

Інші наслідки дефолту також не менш загрозливі: буде заморожено ринок іпотеки, внаслідок чого банки нестимуть нові збитки, а громадяни перестануть купувати будинки.

Таким чином, криза перекинеться на реальний сектор. Загальні втрати ВВП можуть бути в кілька разів більшими, ніж у 2008-2009 роках, коли американська економіка скоротилася на 5 відсотків. По суті, це означає повторення кризи, з якої розпочалася Велика депресія.

У той час як Bloomberg лякає американців оповідями про наслідки біржевого краху, інші видання намагалися прорахувати, коли ж ситуація міне точку неповернення. Журнал Time пише, що 17 жовтня США ще можуть пережити, не відмовляючись від виплат за зобов'язаннями. На рахунок в американського міністерства фінансів є майже 30 мільярдів доларів, плюс до цього надійде ще якийсь масив грошей від податків та інших платежів. Цього вистачить, щоб покрити поточні витрати протягом кількох днів. Журнал посилається на аналітиків JP Morgan, чії розрахунки показують, що за найгіршого перебігу подій дефолт станеться 24 жовтня.

Менш певним виглядає прогноз Центру двопартійної політики, котрий очікує, що в разі відсутності рішення в Конгресі, відмова від виплат за зобов'язаннями настане між 22 жовтня й 1 листопада. Якщо на виплату боргу 24 жовтня (93 мільярда доларів) у держави ще вистачить грошей, то на 31 жовтня (89 мільярдів) їх, найвірогідніше, вже не буде. До цього треба додати, що жовтень є традиційно найгіршим місяцем в сенсі податкових надходжень, тому очікувати, що бюджет отримає достатньо коштів, аби виплатити кілька сот мільярдів доларів, не варто.

Видання Huffington Post, між тим, згадує, що США од-

ного разу вже допустили технічний дефолт: це сталося в 1979 році, під час президентства Джиммі Картера. Тоді дефолт стався помилково і обсяг зобов'язань, які було визнано неплатіжоспроможними, становив лише 120 мільйонів доларів. Хоча для американської економіки це обійшлося в сто разів більшу суму. Окрім того, багато інвесторів намагалися тоді засудити США за порушення угоди, хоча міністерство фінансів й виправило помилку протягом кількох годин.

Цікавий факт відносно стелі запозичень виявив відомий фінансовий аналітик Майкл Шедлок. Він помітив, що стелю насправді вже перевищено, оскільки сума заборгованості становить 16,747 трильйона доларів, що на 47 мільярдів більше допустимої межі. Ця сума на сайті міністерства фінансів не змінювалася вже чотири місяці. Оскільки американський борг майже завжди стабільно зростає, можна зробити припущення, що верхню межу запозичень давно перетнуто з великим запасом, просто це ніде не афішується.

Побоювання з приводу дефолту ніколи не були такими реальними, як нині. Тривалий час передбачення, що США відмовляться від своїх зобов'язань, сприймалися як жарт, незалежно від того, скільки американці винні всьому світові й самі собі. Але нині привид дефолту вже маячить на американському небосхилі. З кожним днем блефу республіканців і демократів гра стає дедалі небезпечнішою – якщо вони так і не домовляться, програє в підсумку не тільки американський народ, а й уся світова економіка.

Фото AP

В АМЕРИЦІ

БАРАК ОБАМА
ПОПРОСИВ ВИБАЧЕННЯ
ЗА БЮДЖЕТНУ КРИЗУ

Президент США Барак Обама вибачився 8 жовтня, виступаючи в Білому домі, перед американцями за проблеми, пов'язані з припиненням фінансування державних установ, але переклав винуватість за кризу на своїх опонентів-республіканців.

Контрольована республіканцями Палата представників відмовилася ухвалювати бюджет без пункту про скасування чи перенесення реалізації медичної реформи – однієї з найважливіших ініціатив Обами. Через це з початком нового фінансового року 1 жовтня фінансування держустанов призупинилося.

«Я знаю, що американці втомилися від цього. Я перепрошую за те, що вам доводиться через це проходити. Схоже, це відбувається щотри місяця», – сказав президент США. «Господь знає, що я від цього також дуже стомився», – додав президент. На його думку, республіканці зайняли неконструктивну позицію, вимагаючи виконати свої вимоги під загрозою неприйняття бюджету й дефолту. «На переговорах не варто тримати людей у заручниках, вимагати викуп, щоб отримати все, що ви хочете», – сказав Барак Обама.

САМОСПАЛЕННЯ
БІЛЯ КАПІТОЛІЮ

Чоловік, який підпалив себе на території Національного парку неподалік Капітолію у Вашингтоні, помер. Як повідомили в поліції, невідомий помер в ніч з суботи на неділю 6 жовтня. Особу самовбивці поки що не встановлено, оскільки він дістав сильні опіки й для його ідентифікації необхідний аналіз ДНК та зубна карта.

Про мотиви чоловіка, який облив себе бензином і підпалив, також нічого невідомо. Погасити вогонь допомогли очевидці, котрі опинилися поблизу трагедії. Поліція робить припущення, що невідомий спалив себе на знак протесту проти дій політиків, які умож-

ливили так званий shutdown в країні, внаслідок чого 800 тисяч федеральних працівників залишилися без платні й змушені піти в неоплачувані відпустки.

Інцидент у Національному парку стався наступного дня після того, як 34-річна Міріам Кері з м.Стемфорд (штат Коннектикут) на автомобілі протаранила огорожу біля Білого дому, збила офіцера таємної служби й намагалася втекти з місця пригоди. Під час гонитви за нею вулицями американської столиці жінку було застрелено. Її 1-річна донька, яка була разом з матір'ю в авті, не постраждала. Пізніше було встановлено, що М.Кері страждала ментальними розладами й депресією. Їй здавалося, що за нею женеться Барак Обама.

СПЕЦОПЕРАЦІЇ США
В СОМАЛІ ТА ЛІВІЇ

Збройні сили США в суботу, 5 жовтня, провели спецоперації в Сомалі та Лівії. Це підтвердило інформагенція Reuters неназване джерело в американському уряді.

За попередніми даними, в результаті дій американських військовиків у Тріполі (Лівія) було захоплено високопоставленого члена «Аль-Каїди», а в Сомалі знищено одного з лідерів ісламістського угруповання «Аль-Шабаб».

Як уточнює газета The New York Times, операція в Сомалі відбувалася на віллі в курортному місті Барааве на південь від сомалійської столиці Могадішо. За деякими даними, саме на цій віллі, яка належить одному з лідерів «Аль-Шабаб», тренувалися іноземні найманці. Групі морських піхотинців, які проводили операцію, довелося відступити перед тим, як вони змогли підтвердити загибель високопоставленого терориста. Представники «Аль-Шабаб» заявили, що відбили атаку, але втратили одного з бійців. За словами очевидців, стрілянина тривала більше години. В уряді Сомалі запевнили, що були поставлені до відома про спецоперацію американців.

У Лівії, на околиці Тріполі, 5 жовтня американський спецназ захопив високопоставленого члена «Аль-Каїди» 49-річного Анаса аль-Лібі, котрий перебував у розшуку 15 років за причетність до терактів в посольствах США в Танзанії та Кенії в 1998 році. За інформацією, яка допомогла б зловити його, ФБР обіцяло 5 мільйонів доларів. Нині Лібі «утримується на законних підставах збройними силами США в місці під охоро-

ною за межами Лівії», повідомив прес-секретар Пентагону Джордж Литл.

НА АКЦІЇ ПРОТЕСТУ
У ВАШИНГТОНІ ПОЛІЦІЯ
ЗАТРИМАЛА
8 КОНГРЕСМЕНІВ

Поліція затримала 8 конгресменів-демократів під час акції на підтримку законопроекту про імміграційну реформу, яка відбулася у Вашингтоні 8 жовтня. Всього поліція затримала більш як 200 осіб, котрі зібралися на масовий мітинг біля Капітолію, аби переконати республіканців проголосувати за законопроект про імміграційну реформу. Він знаходиться на розгляді в Палаті представників, більшість у якій належить республіканцям.

Усім затриманим було пред'явлено обвинувачення в порушенні громадського порядку. В свою чергу, офіційний представник Білого дому Джей Карні після мітингу виступив із заявою, в якій відзначив, що масова підтримка реформи «демонструє Конгресу наявність широкої коаліції за мудре розв'язання проблеми недіючого законодавства про імміграцію».

У червні Сенат ухвалив законопроект про імміграційну реформу, котрим виділяється майже 50 мільярдів доларів на охорону кордонів і водночас дозволяється 11 мільйонам іммігрантів стати громадянами країни після 13-річного процесу легалізації. Республіканці в Палаті представників заявили, що не підтримають цей законопроект. Вони мають намір зосередитися на окремих законопроектах – передусім стосовно охорони кордонів, відклавши під сукно питання про легалізацію.

США-ЯПОНІЯ:
ЗМІЦНЕННЯ
ОБОРОННОГО АЛЬЯНСУ

Згідно з угодою, досягнутою американською та японською сторонами, Сполучені Штати роз-

містять радіолокаційну станцію на території Японії та американські

розвідувальні безпілотники в регіоні Тихого океану. Угоду про зміцнення оборонного альянсу підписали минулого тижня в Токіо державний секретар США Джон Керрі і міністр оборони Чак Гейгел та їхні японські колеги. Угода передбачає розміщення американських розвідувальних безпілотників Global Hawk для допомоги в моніторингу суден в регіоні Тихого океану, де між Японією та Китаєм точиться територіальна суперечка. Міністри також дійшли згоди про розміщення американської радіолокаційної станції Х-діапазону на військово-повітряній базі Кіогамісакі на західному узбережжі Японії для протидії загрозі з боку ракет КНДР. Крім цього, угодою затверджено рішення про передислокацію 5 тисяч американських морських піхотинців з острова Окінава в інші райони Тихого океану. Японія погодилася виділити до 3,1 мільярда доларів на передислокацію морських піхотинців з Окінави, де їх присутність часто ставала причиною тертя з місцевою владою та населенням. Загальні витрати на передислокацію оцінюються приблизно в 8,6 мільярда доларів.

НОВИМ КЕРІВНИКОМ
ФРС СТАНЕ ЖІНКА

Президент США Барак Обама в середу, 9 жовтня, оголосив про свій намір призначити новим головою Федеральної резервної системи (ФРС) (аналог центрального банку) Джанет Еллен, яка досі обіймала посаду заступника голови Ради управляючих ФРС. Про таке рішення було оголошено під час спеціального заходу в Білому домі. Крім Дж.Еллен, на ньому був присутній нинішній голова ФРС Бен Бернанке.

Еллен стала основним кандидатом на посаду голови ФРС в середині вересня, коли колишній міністр фінансів США Лоуренс Саммерс, якого вважали головним претендентом на цю посаду, відмовився від участі в конкурсі.

67-річна Еллен стане першою жінкою, котрій вдалося очолити ФРС. Очікується, що вона продовжить політику свого попередника Бена Бернанке, повноваження якого закінчуються в січні 2014 року.

Зміна голови ФРС відбувається на тлі бюджетної кризи. Через бюджетне протистояння між демократами й опозиційними республіканцями в Конгресі США поки що не ухвалили бюджет на новий фінансовий рік, який розпочався 1 жовтня, і не підвищили «стелю» держборгу, котра нині становить 16,7 трильйона доларів.

У НОВОМУ ОРЛЕАНІ
ОБРАЛИ НАЙКРАЩОГО
БОРОДАНА

У Новому Орлеані (штат Луїзіана) відбувся четвертий за ліком конкурс бороданів та вусанів (Just for Men National Beard and Moustache Championship). У ньому взяли участь не тільки американці, а й гості з Канади та Великої Британії. Конкурсанти боролися за перемогу у 18 різноманітних категоріях за трьома напрямками: повна борода, неповна борода й вуса. Було також розіграно спеціальні нагороди за кращі вуса в стилі Сальвадора Далі, бороду а-ля Джузеппе Гарібальді, вуса в угорському стилі, бороду в дусі Джузеппе Верді й т.ін.

Після підбиття підсумків було проведено суперфінал, де змагалися переможці в різних номінаціях. Абсолютного чемпіона обрали глядачі: вони аплодували кожному фіналісту, й чим гучнішими були овації, тим більше шансів на перемогу було в учасників. У підсумку найгучніші оплески зібрав американець Джеф Лангам зі штату Нью-Джерсі. ЗМІ порівняли його кошлату бороду зі вранішнім сонцем. Тепер власник найкращої американської бороди вирушить на чемпіонат світу.

«ТИЖДЕНЬ МОДИ»
ДЛЯ КОТІВ І СОБАК

У Нью-Йорку 3 жовтня відбувся показ мод для домашніх тварин (Kitty CATure Fashion Show). Під час показу його учасники демонстрували модні тенденції нинішнього сезону. В цьому році це видовище відзначило 5-ліття, і на честь цього організатори внесли зміни в правила показу мод – тепер у ньому можуть брати участь не тільки коти, а й собаки.

Роль конферансьє на видовищі відвели коту: ним став бенгалець Поет, який виконав її з суто котячою гідністю – більшу частину шоу Поет провалявся на стільці й міцно спав. Його приклад наслідували й деякі моделі, воліючи ліниво лежати на подіумі й демонструвати стримане презирство до метушні людей.

За повідомленнями світових та американських інформаційних агенцій

ШЛЯХ, ІСТИНА, ЖИТТЯ

Наш співрозмовник:

Отець Вернард ПАНЧУК (в миру Йосиф-Михайло Панчук) – ігумен ЧСВВ, парох, протягом останніх дев'яти років настоятель Української католицької церкви Святого Юра в Нью-Йорку. Народився 1 серпня 1937 року в Чикаго (штат Іллінойс). У 1951 році закінчив Українську католицьку школу Св.Миколая в Чикаго, протягом 1951-1953 років навчався в Lane Technical High School. У серпні 1955 року вступив до монастиря отців-василіян у Mundare (Канада). У 1959 році закінчив філософські студії University of Ottawa (Ph.B.Cum Laude), у 1962-у – теологічні студії у Pontifical Gregorian University у Римі.

Протягом 1969-1982 років – капелан військово-морських сил США (Navy and Marine personnel at USNAD) в м. Earle (штат Нью-Джерсі). У 1982-1988 – консультант, протоконсультант Ордену отців-василіян Американської провінції, засновником і директором St. Josaphat Retreat House (Glen Cove), священником українських католицьких церков в Асторії (Нью-Йорк), Гемтрам-ку, Ворені (Мічиган), Апапці (Флорида). З 2004-го року й до сьогодні – настоятель церкви Св.Юра в Нью-Йорку.

Крім української та англійської, розмовляє старослов'янською, латиною, італійською, польською та німецькою мовами.

старим стилем 27 листопада, на Святого Филипа, у Немилові біля Радехова. До речі, з того самого села походив і Степан Смаль-Стоцький, знаний мовознавець та громадсько-політичний діяч. А батько Михайло родом із сусіднього села Мукані. Вони одружилися вже в Америці. Були звичайні, але дуже дорогі мені люди. Мама мала 2 чи 3 класи освіти, але від природи була мудра й за-радана. Тато ж – добрий робітник, сильний, рукастий, як у нас казали. В нашій родині було шестеро доньок, двоє з яких померли ще маленькими, й один син, себто я, наймолодший, народився, коли мамі було вже 48 років.

Усе життя отця Вернарда Панчука – пошуки дороги до Бога

ОТЕЦЬ ВЕРНАРД ПАНЧУК: «НЕ МОЖНА СЛУЖИТИ ДВОМ БОГАМ»

З вихованцями школи українознавства при церкві Святого Юра з нагоди свята Першого причастя

– Отче Вернарде, Ви священник особливий – за своєю поставою, способом спілкування, ерудицією, біографією... Ось уже півстоліття Ви йдете шляхом служіння Богу. Чи знайшли Ви свою дорогу до Нього?

– Я вихований у старій школі, яка вчила, що завжди потрібно робити те, що настоятеля просять: не шукати власної вигоди, йти туди, куди скажуть, і старатися зробити те, що є в твоїх силах. Але тепер я тих сил не маю – мені 76 років, мушу воювати з хворобою, яка має свої наслідки. Чи знайшов я свою дорогу до Бога? Той, хто відповість на це запитання ствердно, лукавитиме. Бо її шукати треба ціле життя, аж до смерті. Власне, все моє життя – це богошукацтво, пошуки отієї самої дороги, знайти яку допомагає Христос. Недаремно ж бо він сказав: «Я є шлях, істина і життя».

– Розкажіть про свою родину.

– Мої батьки походять з Галичини, вони приїхали до Америки ще в 1912 році до Чикаго, бо вдома було досить тяжке життя й несмак до тієї реальності, яка панувала. Маму звали Филиппина (Филипка), бо народилася за

коли мої батьки оселилися в Чикаго, українці там будували церкву, вона є до сьогодні – Українська католицька катедрa Святого Миколая. Але перші два навчальні роки я ходив до латинської, себто римо-католицької школи, бо вона стояла близьенько до нашої хати. Та школа, може Ви й не знаєте, в 1958 році згоріла. То була велика трагедія, яка мала всеамериканський розголос, бо тоді згоріло до 100 дітей, навіть мій сестринчик там загинув. А на третій рік мама вирішила, що вже можна мене післати до нашої, української школи, давала гроші на трамвай і я сам їхав, за доброї погоди можна було дістатися за хвилину 15-20.

Наша школа була українською греко-католицькою, провадили нею сестри й отці-василіяни. Я закінчив там 8 класів. Ми ще не мали тоді середньої школи, планували будувати, проте імміграція була такою великою, що насамперед розширили початкову школу. Але я раптово змінив думку й вирішив піти до школи для хлопців на технічні студії – Lane Tech High School. Хоча геометрію не любив страшенно, але алгебра йшла добре. Після двох років

з'явилася можливість скласти іспити й вступити до University of Chicago, що я успішно й зробив.

– Це правда, що колись Ви мріяли працювати в FBI?

– І не просто мріяв, а писав листи, щоб мене прийняли на відповідний вишкіл і отримувати відповіді, в яких мені радили закінчити спочатку школу й тоді звернутися знову. Але по двох роках університету я вирішив вступити до монашого чину.

– Це дуже нелегке рішення, бо йдеться не просто про спосіб життя, а посвяту. Очевидно, має статися щось надзвичайне, особливе, щоб його прийняти?

– Я часто сам себе також запитую про це. Коли я був хлопчиком і навчався в греко-католицькій школі, то прислужував майже щодня під час Літургії. Отці й сестри-василіяни дуже нас пильнували й на душевному рівні ми були надзвичайно близькі. З того часу, якою б стежкою я не починав йти – чи то технічні студії, чи то мрії про FBI, чи то вищі студії в Чиказькому університеті – якась сила все одно скеровувала мене до чину. Я написав своє прохання. В ті часи ми мали виховний дім у монастирі Святого Йосафата в Глен-Кові, але він не був

чинний й нас усіх, хто вирішив присвятити себе чернецтву, послали до Канади, до монастиря отців-василіян. Перші півтора-два роки нас призначували до монашого життя, були й Біблійні студії, але більше вчили монаших звичаїв, співу, монашої практики. Після цього чин вирішував, чи готовий ти йти далі. Ніхто нікого не примушував – людина вибирає сама й після певних випробувань вирішує, чи може прийняти такий спосіб життя. Бо це, Ви правильно сказали, не просто спосіб життя, а самопосягання, цілковите віддання себе самого Богові, церкві. Якщо відчуваєш, що готовий так жити, складаєш обітницю убогості, послушності й чистоти.

– Що найважче на цьому шляху? Адже багато від чого потрібно відмовитися...

Недавно слухала владика Бориса Гудзяка й він розказував, що коли вирішив стати на священницький шлях, громада вишикувалася в чергу до його батьків з благаннями: «Рятуйте хлопця, він же добре вчиться й може стати успішним лікарем чи адвокатом!»

– Мама не перечила, мовчала, не силувала. Тато ж, так здавалося з його поведінки, ставився

до цього байдуже, але потрібно було знати його характер. Переживав, для нього це було нове, він був просто не готовий сказати ані «так», ані «ні». Пізніше дуже хотів приїхати до Канади й відвідати мене в монастирі, але передчасна смерть не дала йому того зробити. Думаю, він мене в душі благословив на таку дорогу. А сестри, особливо наймолодша, яка ще живе, бо всі інші вже помирали, ставила тисячі «чому?», випробовували мене різними «життєвими» запитаннями, може, більше, щоб я сам себе перевіряв, чи добре подумав, чи все зважив, а як вже були переконані, що я йду пра-

вильним шляхом, то підтримували мій вибір також.

– Чи знайоме Вам почуття кохання?

– У школі – puppy love, остання любов була в університеті, а потім...

Людина є людиною. Якщо чоловік натягнув на себе рясю, то це не значить, що йдучи вулицею, він нікого й нічого не помічає. Але він мусить собі сказати: «Чекай, ти вже одружений, ти маєш жінку – церкву». Точно так само, як і одружена особа має собі сказати: «Я маю дружину, я маю чоловіка...» й відкинути геть фантазії, які починають стрибати через голову.

– Вас не турбує, що та «жінка, з якою Ви одружені», останнім часом нерідко зраджує. Своїм принципам і заповідям Божим...

– Декотрі кажуть священники дбають про гроші, священники такі, священники сякі... Сатана свою роботу робить...

– Отче, Ви багато років віддали вихованню в монастирі, зокрема, в Глен-Кові. Але сьогодні він порожній чи майже порожній. Як думаєте, чому?

– Багато покликаних, але мало вибраних... У вересні 1963 року в монастирі отців-василіян у Глен-Кові владика Шмандюк мене висвятив на священника. Я був призначений до монастиря Святого Йосафата, допомагав вихованню, тоді зайнявся рекольційним домом, поставив його на ноги й провадив ним від 1965-го до 1970-го року. У той же час я дістав дозвіл вступити до американської флотії.

– Чому Вас так тягнуло в силові структури?

– Тягнуло... Не скажу (сміється – авт.). Як я вступив до війська, мене перевіряли «на надійність» від вересня до березня, заки схвалили, чи гідний у службі. Вимагалось також від особи щонайменше 5 років священництва – щоб «сліпий сліпого не провадив».

Я був капеляном у Navy and Marine personnel 13 років. Вишкіл брав у Нью-Порті в штаті Род-Айленд, там є капелянська школа, й разом з тим щотижня доїздив обслуговувати моряків, мене везли літаком до Нью-Джерсі, в містечко Ерл, там є військово-морська база. Водночас у п'ятницю-суботу-неділю провадив реколекційним домом у Глен-Кові...

– **Коли Ви кажете, що служили в Наву, то маєте на увазі службу Божу чи індивідуальні сповіді?**

– Різне. Службу Божу потрібно було служити переважно за латинським обрядом, тобто римо-католицьким. Але я двообрядовий. Бувало, просили раз на місяць-півтора відправити Службу Божу за українським обрядом англійською мовою. І то не лише з цікавості, але дехто приходив і признавався, що так само молилися мої бабуня чи дідко. У війську, зрозуміло, час обмежений, тому мусів усе робити в скороченій формі.

– **Ті, хто служить у Наву, – це люди, які мають справу зі зброєю, а часто й зі смертю. Як вони поєднують це з молитвою, заповіддю Божою «Не вбий»?**

– Ці люди або самі вступили на військову службу, або їх мобілізували. Й свою місію вони трактують так само, як і, наприклад, поліція – служіння, патріотизм, покликання боронити державу чи місто від ворогів, злочинців. Ті хлопці-військові в душі дуже чутливі, вдають, що не плачуть, усе можуть перенести. Але це неправда, вони мають такі самі почуття, як і ми, невійськові, і можуть розплакатися у вашій присутності, бо ви священник, ви мовчите й нікому про те не розкажете.

– **У чому полягає місія капеланства?**

– Духовно обслуговувати тих, що носять зброю. Священник зброю не носить.

– **А Вам коли-небудь доводилося брати її до рук?**

– О, так. Нас навчали. Але мені то не подобалося.

– **Стріляли?**

– Але не в людей. Нас учили для того, щоб ми могли відчувати, що відчуває в тій самій ситуації військова людина, з душею якої ми матимемо справу. Таку поведінку диктували тодішні часи – період В'єнамської війни. Ті, що воювали по той бік «фронту», не кінце дотримувалися приписів не стріляти в лікаря чи священника, навпаки, полювали на них, бо тоді можна зламати чи деморалізувати хлопця-солдата-моряка, тим більше, якщо він знає, що лікаря вбито, медичного помічника також, священника немає. Тому вишкіл не раз робили дуже хитро – так, що якщо когось поранять, щоб ти міг стати на його місце. Я був підготовлений до такої служби, але на війну не потрапив, бо не було кому заступити мене на моїй головній праці в монастирі. Я бігав з бази до церкви, з церкви до бази й то вимагало

багато часу. Так тривало аж до 1982 року, коли владуку Інокентія, ігумена монастиря отців-василіян у Детройті, покликали на єпископство, а мені довелося успадкувати його справу й я мусив вирішити, що робити далі. Двом Богам не можна служити: правдивому і «зеленому», тобто Navy-Marine Corps, які носили зелені берети. Мене відпустили. Трохи шкода, бо відслужив би 20 років, мав би добру пенсію й утримання, що багато допомогло б чинові. Але в тій ситуації треба було чинити саме так.

держава й нам допомагає. Але держава нам не допомагає, хіба що не оподатковує, але ми мусимо знайти свою поміч у добрій волі людей. Ті, що приїхали по Другій світовій війні, були дуже жертвенні й старалися будувати церкви, школи, посылати своїх дітей до українських шкіл, а ті, що приїждять тепер, – байдужі до цих справ. Не хочу страшити, але колись може статися, що прийдемо до церкви, а вона буде замкнена.

– **Гроші – то страшна сила...**

Церква Св.Юра, де парохом отець Вернард Панчук, вже багато років поспіль є головним організатором весняного Українського фестивалю в Нью-Йорку

– **Але ж монах не має зарплати, пенсії?**

– У монастирі діє обітниця убозства, всі гроші від приходу й господарства йдуть на монастир, а ті, що лишаються, – на виховання нових священників. Ми мали в Детройті школу, яка «з'їдала» весь дохід від приходів. Усе йшло на електрику, оплату за оливу, платню вчителям...

– **Електрика, сантехніка, платня – це дуже світські речі. Важко балансувати між духовним і земним?**

– То є наша дилема. У Нью-Йорку ми закрили нашу початкову школу, бо не було достатньо учнів, більшість українських родин тепер мешкають не в Мангетені, а в Брукліні, Квінсі, на Лонг-Айленді й неможливо малих дітей возити автобусом так далеко. Дійшли до того, що не стало грошей, щоб провадити обома школами – початковою й середньою. Стосовно середньої, то там трохи легше, бо йдеться про доросліших дітей, вони звикли їхати підземкою. Крім того, ми уклали угоду про рент на 15 років двох поверхів нашої школи з LaSalle Academy й такий дохід допомагає нам провадити українською школою. Нелегко. Нині скрізь закривають школи, не лише в нас.

– **Сьогодні дедалі більше людей приходять до церкви. Заради обряду чи щирої віри?**

– Різні причини. Якщо йдеться про підтримку церкви, то багато людей – мало приходу. Люди звикли, що їм держава допомагає, вони думають, що

– То є факт нашого життя й мусимо з тим жити. Така сама трудність була й у первісній церкві. Читаємо в «Діяннях апостолів», що старалися спільно жити, щоб один одному допомогти й, як збиралися на Літургію, приносили пожертви. Старалися жити духом спільного життя й продавали свої посілості та ставили перед апостолами, щоб розділити їх для всіх. Старалися жити як родина Христова, але були й такі, що шахрували. Одного разу Ананій і Сафіра сказали, що все пожертвували для церкви, а фактично частину залишили собі. І Бог покарав їх за те, що хотіли обдурити і церкву, і Бога.

– **Як Ви дивитеся на те, що багато людей, які стали в Україні мільйонерами часто неправедним шляхом, приходять до церкви, ставлять свічки, жертвують великі гроші...**

– Якщо вони таким чином хочуть собі особливих привілеїв, то дороги до Бога вони собі не куплять ні за які гроші, навіть якщо священник буде цілий день над ними махати кадилом. Якщо ж ті дарунки щирі, то Бог те знає. Можна мені збрехати і я можу повірити, але не Богу. Якщо якийсь багатій дає щедрі пожертви, я візьму, щоб допомогти біднішим. Хоча тут, в Америці, це дуже рідко трапляється.

– **Коли буває дуже боляче, тяжко на душі, чим Ви себе рятуєте?**

– Звертаюся до Святої Богородиці. Як у кожній родині – дитина біжить до мами й через її заступництво просить благословення.

– **Що у Вас від мами, а що від батька?**

– Тяжко сказати – потроху від обох. Бізнесової второпності – більше від мами, бо вона тяжкою дорогою навчилася, як треба виховувати дітей, рятувати хату, дім, бо то були часи Великої депресії. Тато не мав того хисту, але був головним, хто приносив додому заробіток. Збудували ми в 1925 році хату за 17 з половиною тисяч доларів, у ті часи то були поважні гроші. Половину сплатили, але прийшла Велика депресія, люди втратили працю,

– був поетом, то ж не раз казав, граматично так має бути, але поетично краще буде так. Я йому завжди давав свої проповіді наперед, він не міняв змісту, але пильнував граматику й поетику. Тепер я знаю: якщо не захопите своєю проповіддю парафіян за 10 хвилин, то вже не захопите взагалі. Я мав одну парафіянку, яка завжди сиділа в першому ряді й як тільки вона витягувала вервицю, розумів, що потрібно закінчувати.

– **Церква Святого Юра – найвелелюдніша українська церква Великого Нью-Йорка – була й залишається найактивнішим центром українського культурно-духовного життя завдяки служінню й праці багатьох людей «доброї волі й насамперед, очевидно, Вашій, настоятеля храму. Кілька разів слухала Ваші проповіді – глибокі, злободенні, зворушливі, правдиві. Іноді гострі настільки, що нагадують публіцистику. Змінився час, парафіяни чи Ваше тлумачення Слова Божого?**

– Слово Боже незмінне. Але я стараюся якимось прив'язати свої проповіді до обставин тих людей, які тепер є парафіянами нашої церкви, зрозуміти, в яких обставинах вони знаходяться. Сварити людей легко, можна піти на проповідальницю без підготовки й сварити, але що то допоможе. Треба делікатно звернути увагу на їхню поведінку й дати їм якусь розв'язку і особливо в сповідальниці. Якщо хтось прийде до сповіді, наскільки це можливо, не випустити її чи його без вирішення проблем, дати нитку надії, щоб навести їх на іншу дорогу. Мусимо триматися церковних приписів і науки Ісуса Христа, що не є завжди такі легкі. Хрест є хрест. Ви можете бути мені хрестом, я вам – хрестом, тягарем. І не раз таке буває. Не кожна особа подобається священникові, так як і не кожен священник подобається парафіянам. Але він не сміє тільки багатих жертводавців обслуговувати або тих, хто йому приємний, але й явних грішників, бідних, хворих, немічних, обтяжених, як старших, так і молодших. Згадаймо Христове, що не здоровий потребує лікаря, а хворий. Намагаюся допомогти якомуго більшій кількості людей. Буває так, що протягом одного дня до однієї хати завітаю на зупу, до другої – на каву, а до третьої – на солодке. Хоч тепер я дуже обмежений – вік і здоров'я не дозволяють робити й встигнути так багато, як хотілося б... Але завжди треба думати про Божу ласку, яка торкається кожної душі.

– **Дякуємо Вам, отче, за таку відверту й щирі розмову. Від імені редакції прийміть найтепліші вітання з 50-літнім ювілеєм Вашого священництва. Доброго Вам здоров'я та Божого благословення на многія літа.**

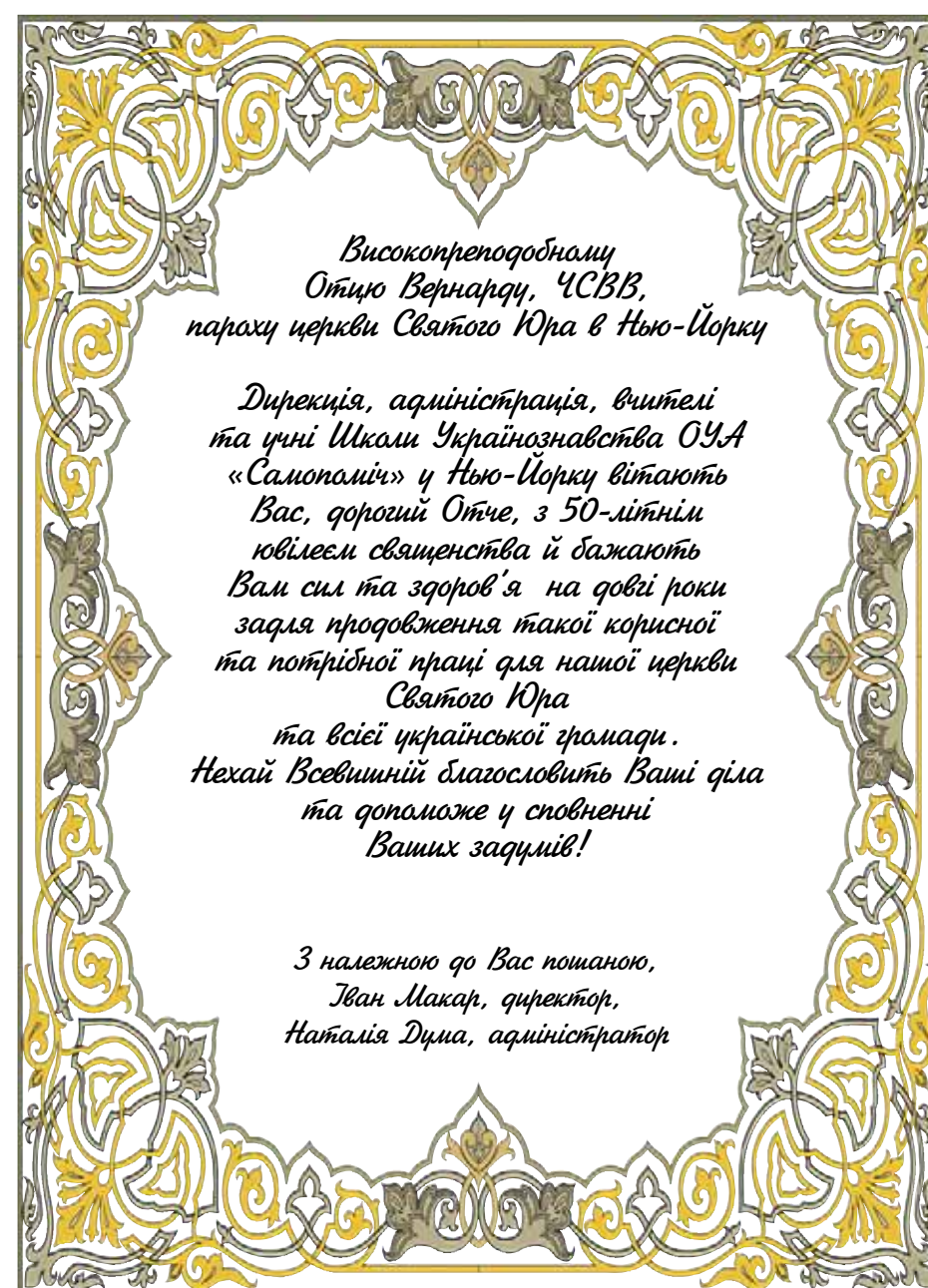
Розмову провела Катерина Кіндрась

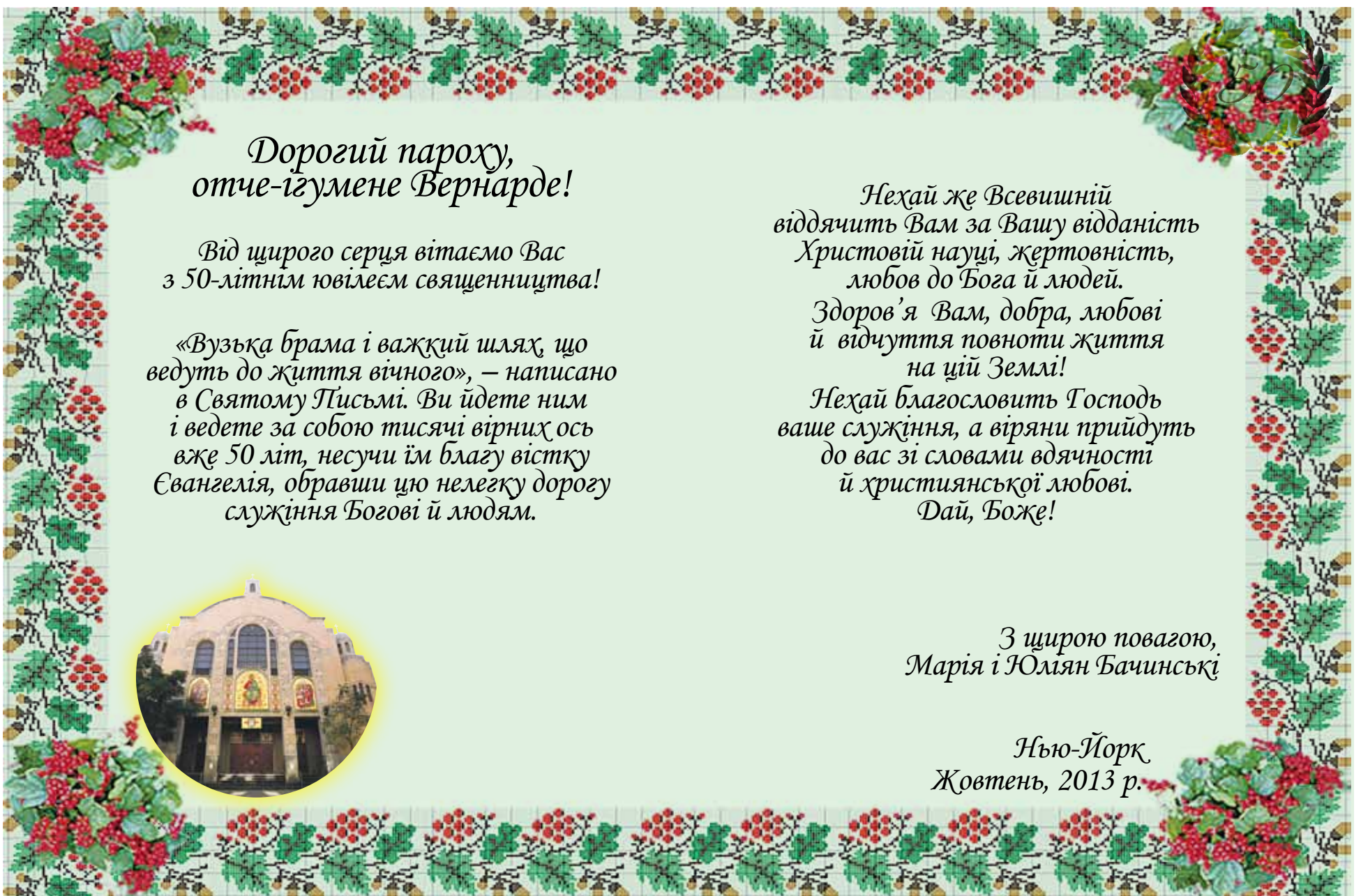
гроші, все. Тато каже, продаймо хату за 8 з половиною тисяч доларів й будемо мати, що їсти, а мама каже, а хто ж сплатить речу боргу. Він не мав того хисту – бачити світ ширше, бізнесово, як сьогодні сказали б, передбачати наперед. Але якраз держава почала давати позику й ми щомісяця мали можливість сплачувати за ту хату, платили аж до 1946 року.

Моя мама була з такого наставлення, що якщо людина добра – чи то поляк, чи то норвег, чи то ірландець – її треба шанувати, а як недобра – уникати. Тато ж належав, як тут кажуть, до «ура-патріотів» й був переконаний, що на світі немає нікого кращого за українців...

– **У Вас дуже літературна мова. Як Вам це вдалося?**

– Я говорив доста вуличною мовою, так як говорили вдома – мама й тато не мали високих студій. Але як вступив до чину, мав дуже добрих учителів. Був такий священник Андрій Ковч, він дуже пильнував мою мову, я багато більше, як інші, знав від нього про Львів, він навіть мені розповідав про львівських батярів. Другий – отець Христофор Войтина з Асторії – був дуже чутливий до граматики. Багато дав мені владика Лотоцький. Велику школу я пройшов у Детройті, де вів українську радіопрограму, й на початках, коли переслуховував свої записи на тасьмі, не розумів, про що йдеться. Думаю, якщо я сам себе не розумію, то як інші мене розуміють. Там, у Детройті, навчився вправляти дикцію. Ще один мій учитель – отець Севастіян Сабол з Карпатської України

ЛЮДИ І ДОЛІ

Спочатку я почула її голос й, зовсім не знаючи хто вона й звідки, подумала, що в цієї жінки голос вчительки, улюбленої вчительки, з тих, які западають у душу й який учні потім пам'ятають усе життя. Й, озирнувшись на той голос, побачила жінку невисокого зросту, на вигляд французькенку, делікатну і з шармом, як сказали б у Парижі, й якби не гарна українська мова, подумала б, що вона справді з якого-небудь Champs-Elysees de Paris.

І яким же було моє здивування, коли з'ясувалося, що вона не просто вчителька, а професор університету, доктор філологічних наук. І вже зовсім приголомшило – мати шістьох дітей – п'ятьох доньок і сина. Та ще й яких! І остання крапля, яка просто примусила запроситися в гості – 12 вересня цього року вона відсвяткувала 60 років свого подружнього життя.

Марія та Ярослав Кіцюки – люди добре знані й шановані серед української громади Йонкерсу. Вони не приховують свого віку, а коли називають цифри 80 і 90, то відразу ж хочеться вигукнути: «Не вірю!». Бо щоб повірити, треба вчитатися в їхні долі.

Доки ми піднімаємося крутими сходами на третій поверх їхнього дому, пані Оксана, найстарша донька Марії та Ярослава Кіцюків, згадує добрим словом свого діда по маминій лінії, який колись придбав цей дім і полегшив життя всій такій великій родині.

– Відразу по приїзді до Америки, – каже пані Оксана, – дідо знайшов собі працю і то не одну, а дві й так заробляв на життя. Також у банку він залишив 5 доларів, коли виїжджав з Америки, а коли повернувся сюди знову, то на нього чекав цілий скарб – майже 50 доларів... Теодор і Анна Коцури, наші дідо й бабця, познайомилися в Америці, хоч походили з одного села. Одружилися в українській церкві Святого Михаїла в Йонкерсі, де пізніше повінчалися наші батьки й ще троє їхніх дітей...

– І як Ваші батьки справляються з такими стрімкими сходами? – напевне, не зовсім чемно запитую, коли ми нарешті піднімаємося на саму «вершину» – третій поверх й заходимо до світлиці.

– Та то добра руханка, – чую у відповідь звідкись також знайомий голос господаря дому пана Ярослава Кіцюка й пригадую, що ми вже не раз і не два зустрічалися на різних українських імпрезах. А сама думаю, що ці круті сходи подібні до їхньої долі – нелегко було підніматися життєвими крутогорами, але робили вони це з величезною гідністю, і Всевишній винагородив їх радіощами, за-

ради яких людина приходить у цей світ і живе: гарні батьки, успішні діти, щаслива родина...

Але так було не завжди.

– Усі матері в усі часи й, напевне, на всій планеті однаково важко переживали й переживають розлуку зі своїми дітьми, – каже пані Марія Кіцюк, – Наша мама, бувало, наспівувала нам пісню, яку склали її мама, коли вони з татом на початку ХХ століття вирушили до Америки на заробітки:

*Відколи моя дітина
пішла в Америку,
Тяжку тугу за нею маю,
на серці велику.
Ідуть свята Різдвянейкі,
в вікно виглядаю,
Чи йде моя дітиночка
з далекого краю.
Ой, не їде, ой, не їде,
то ї не виднеюко,
Бо на лід не перемерзло
широке морейко.
Ой, широке море, море,
то ми серце коле,
Бо не може ся дістати
діти нойка моя.
Ой, Боже мій, милосердний,
святий Миколаю,
Допоможи ся дістати
з далекого краю...*

Марія та Ярослав Кіцюки – 60 років разом

КЛЮЧІ ВІД ЇХНЬОЇ СВІТЛИЦІ

Марія та Ярослав Кіцюки: союз, освячений любов'ю

Мати вимолвила, виплакала своїм дітям дорогу додому, й вони в 1914 році повернулися назад. Заможні й щасливі. Придбали землю, поставили гарну хату, лазню, стайню, стодолу, кузню, прикупили 300 моргів лісу й навіть авто... Але невдовзі настав триклятий «золотий вересень» 1939 року і одним розчерком усе перекреслив. З приходом «совітів» у заможній хаті Коцурів розквартирувався штаб Червоної армії, а наприкінці листопада, проти зими, родини дали 24 години на збори й викинули з хати геть.

– Тоді мама й тато, аби вберегти своїх дітей, примістили

кожного з них в іншому місці, – згадує пані Марія. – Одну доньку в одному селі, другого сина – в другому, третю – в третьому... Мене – аж у Бориславі, в родині чоловіка старшої сестри. Тато пішов у село Чорне іншого повіту, де ніхто не знав, що він «буржуй» і там працював, як звичайний робітник, а мама, не маючи пристанища, ходила пішки від села до села, від однієї дитини до іншої... Так тривало більше року.

Німецько-радянський фронт наближався. Ніхто не хотів вступати в ту саму річку вдруге – опинитися «під більшовиками» ще раз, тому

30 червня 1944 року Коцури спакували фіру й вирушили на Захід, розділивши долю, біди й жахиття політичних втікачів воєнного лихоліття. Сина ж Миколу, який вирішив залишитися вдома, нова влада відправила в протилежному напрямку – на Колиму, присудивши тільки за те, що любив Україну, 9 років каторги на магіданських золотокопальнях із заборобою після звільнення оселятися в Україні...

У пана Ярослава Кіцюка – своя доля, не менш драматична.

Народився в Коломиї, на Гуцульщині, а коли виповнилося шість місяців, батьки переїхали до Львова й оселилися на Богданівці.

– Мама оповідала, що в родині було дві книги – Біблія і «Житіє святих» у золотій оправі. Там була записана також родинна хроніка. Батько Іван читав ці книжки дітям. Після смерті матері вони пропали – порозкрадали люди, – згадує Ярослав Кіцюк. – Всі ми ходили до Рідної школи імені Бориса Грінченка, що містилася на вулиці Городецькій. Це була приватна українська школа, за яку треба було платити, бо держава не фінансувала українські школи. Були державні безкоштовні, але польські. Мама все з гордістю згадувала, що «мої діти не ходили ані години, ані півгодини до польської школи, а ходили до своєї рідної». Нелегко було батькам платити, бо не було чим. Мама вишивала, щоб тим віддячитися вчителям, які не раз вчили й задармо. Батько був майстром кераміки. Працював викладачем у технічній школі, але тому, що не захотів змінити віру й за-

писатися римо-католиком, з праці його звільнили. В родині підросло четверо дітей, яких потрібно було годувати й батько заробляв на прожиток тим, що малював реклами кіноафіш. Пробував заснувати власну керамічну майстерню, але втримати її було дуже важко.

Довідавшись про бідкування талановитого майстра, на допомогу прийшов митрополит Андрей Шептицький – допомагав фінансово, скільки міг. Щоб якось віддячити, батько зробив велику вазу, розписавши її гуцулами, що танцюють, й подарував владиці. Батько пішов молодим з життя – далі взнаки війна (він воював у австрійському війську) й поневір'яння та приниження, які довелося пережити. Нужда та праця молодим загнала його в могилу – 1 листопада 1940 року батька не стало.

Друга світова війна принесла нові поневір'яння. Славко Кіцюк, закінчивши якраз перед початком війни торговельну школу й торговельний ліцей й не маючи засобів до існування, ходив пішки від села до села, вимінюючи речі на харчі. Пошуки праці привели його до містечка Бібрка, поблизу Львова, де працював понад два роки головним магазинером і бухгалтером у млині й мав можливість допомагати родині харчами.

– До млина в Бібріці привозили молоти збіжжя й для вояків УПА, – згадує він. – Робити це потрібно було дуже обережно, щоб не дізналися німці. Коли ж подальший побут у Бібріці став для мене вже дуже небезпечним, я заявив зв'язковим, що вирішив йти до УПА.

Поїхав ще раз до Львова, щоб побачитись із ріднею. Попрощався, але нічого нікому не сказав... 8 травня 1944 року селяни, які приїхали по збіжжя, відвезли мене до села, де був збірний пункт й уже чекало ще семеро хлопців. По дорозі до нас приєднувалися інші й на збиралося до 60 вояків. По кількох днях нас відвезли на Самбірщину...

Тоді, в 1944-му, він навіть не здогадувався, що минуть роки і цей край стане для нього рідним.

— Ми познайомилися біля церкви Святого Юра в Нью-Йорку, — по-молодечому усміхається пан Кіцюк. — Марійка приїхала до Йонкерсу з моїм товаришем, також угівцем. Вона тоді ходила до Hunter College, де я не раз її пізніше зустрічав...

Коли діти жартома кажуть батькові, що то було кохання з першого, нью-йоркського, погляду, він так само по-молодечому усміхається й каже: «Е, ні-і!»

Перший раз я побачив Марійку в Топільниці ще в 1944-му й потім шукав за нею по всіх європах і америках, аж поки не знайшов у Нью-Йорку...

У тому жарті є велика доля правди.

— Я родом з Топільниці, що на Самбірщині — підхоплює розмову пані Марія. — З двох сторін наше село оточували гори. За одною горою було село Лопушанка, а за другою — Лужок, а далі Тур'я, Недільна... Там Українська Повстанська Армія мала свій штаб. Славко каже, що був у тих сторонах на вишколі, коли пішов до УПА, й, мабуть, там мене бачив, тому, як шукав жінку, то знав за ким шукати...

...Пані Марія показує унікальні записи... «Стрілецьким рядом виходимо, залишаючи табір. Я йду останній. Оглядаючись крізь рідкий спалений ліс, видно ще слабо полум'я горючої ватри, а при ній чорні силуетки повстанців, але і те за хвилю зникає. Лишається темний ліс... Приносять амуніцію. Я розділюю її поміж всіх. Кожному припадає 40 штук набоїв, які розміщуємо по кишнях, бо в торбах вже нема зовсім місця...», — записав у своєму щоденнику 2 липня 1947 року Ярослав Кіцюк, він же Щербатий, бунчужний сотні Бриля.

Для нього та його побратимів війна не закінчилася ані в травні, ані у вересні 1945-го, вони не хотіли вірити й не вірили в «большевицьку перемогу» аж до літа 1947-го, аж доки не прийшов наказ залишати рідні землі й вирушати Великим рейдом на Захід.

— Наша сотня мала пробиватися на захід до Німеччини, яка після капітуляції була поділена на чотири зони й була окупована американцями, англійцями, французами й со-
ветами. Одну групу очолив Сагайдачний, другу — Спартак, а третю — чотовий Довбуш. Я

був у групі Сагайдачного. Нас було 11 друзів, — замовкає на мить пан Кіцюк. — Сагайдачний Роман Боднар, сотенний по смерті Бриля, походив із села Смереків, недалеко від Жовкви, помер у Йонкерсі 7 червня 2002 року; Семенів — Зенон Соколюк, політвиховник сотні Бриля, з Сокальщини, пізніше професор Українського Вільного Університету, помер несподівано в Мюнхені 2 січня 1998 року; Соя — Іван Гарвас, помер на Флориді, похований

— Не знаю чому, але коли мене запитували, куди я йду, я чомусь завжди відповідав, що йду до мами, хоч зовсім не знав, де моя мама й де моя родина, з якою розпрощався одного неогоженого дня у Львові, не відаючи: на дні, місяці, роки чи навічно, — згадує Ярослав Кіцюк.

Але знав Всевишній.

— Доля привела нас до Авгзбургу. Одного разу я поїхав до Мюнхену, де з'їжджалось багато втікачів з України й зу-

писав йому вчитель. За якусь мить звідти вийшла жінка, біла, немов горлиця. У тій 47-літній сивій жінці Славко впізнав свою матір.

У всіх матерів світу серце за своїх дітей болить однаково...

Потім були Міттенвальд, український табір Ді-Пі й довга дорога далі на Захід...

Разом Марія й Ярослав Кіцюки виховали шестеро дітей — доньок Оксану, Лесю, Софійку, Наталю, Мартусю й сина Ярослава — добрих, осві-

ти, звідки, з яких глибин у цієї лагідної, делікатної, тендітної жінки з поставою французької аристократки стільки сил, знань, енергії й таланту? Таланту бути добрим науковцем, дбайливою матір'ю, належною господинею, люблячою дружиною й особою, високо шанованою в громаді.

— Коли росли діти, мої книжки були повсюди: у спальні, біля плити, у пральні... Я дуже любила й люблю вчитися, — усміхається вона. — Для мене наука — це як складанка, з маленьких частинок виходить цілий образ. Коли я приїхала до Америки, то перше, що зробила, записалася до бібліотеки й першу книжку, яку прочитала від початку до кінця, «Key to the Kingdom», запам'ятала на все життя...

На початках, перші кілька тижнів, п'ятнадцятилітній Марійці у школі навіть тяжко було розуміти, що вчитель говорить, але за шість місяців вона єдина зі своєї школи виграла «a memorable mention» в змаганнях з перекладу з латини на англійську мову, а через рік виборола третє місце на конкурсі есеїв серед усіх шкіл Йонкерсу. А за два роки, коли закінчувала Yonkers High School, стала однією з найкращих учениць міста й належала до Honor Society.

Ті самі чесноти пані Марія зуміла передати й своїм дітям.

...Тим часом на сходах чуються дещо дивні, надто гучні кроки. За кілька хвилин пан Кіцюк не вносить, а вкочує до хати величезний різьблений тризуб. Важко повірити, що він доставив його тими самими

Весільна світлина. 12 вересня 1953 року

в Чикаго; Гай — ройовий сотні Бриля, походив з Жовківщини, його вислали в Україну, де він пропав безвісти; Хома — Іван Іванчук, кулеметник, помер в Ірвінгтоні, штат Нью-Джерсі; Моряк — кулеметник, походив з Жовківщини з села Копанка, помер в Нью-Йорку; Остап — Василь Левицький, помер в місті Трой, штат Нью-Йорк; Сивий пропав безвісти під час рейду в Австрії; Бляхарський помер в Чикаго; Жук — стрілець у сотні Бриля, виїхав до Аргентини чи Бразилії. І я — Щербатий, Ярослав Кіцюк, політвиховник сотні Глухого, бунчужний сотні Бриля...

Польща, Чехословаччина, Австрія, Німеччина... У травні 1992 року, в рік 50-ліття УПА, ті найщасливіші, кому поталанило дожити до проголошення незалежності України, повторять той Великий рейд, тільки вже в зворотньому напрямку — із Заходу на Схід, завершивши святкування в Києві, Львові та на Волині. Пройдуть тими місцями, де вони, молоді й незламні, готові були згинати в боротьбі за Україну, але не віддати її на поталу ворогам...

Тоді, влітку 1947-го, пробираючись полями й хащами, йдучи у безвість, не раз і не два вони запитували себе: «Куди ми йдемо? Що і хто нас там чекає?»

З дітьми та внуками

стрів свого вчителя зі школи, який відразу пізнав мене й, дізнавшись, що я щойно прийшов з рейдом УПА з України, запитав, чи я бачив свою маму...

Час, здавалося, тягнувся вічність, поки Ярослав доставив до Бадверізгофену, що кілометрів 90 на південь від Авгзбургу й постукав у двері будиночку за адресою, яку на-

чених, люблячих своїх батьків й Україну.

... П'ємо каву, смакуємо ка-
напками й тістечками, говори-
мо про життя. Пані Марія роз-
повідає про йонкерську школу
українознавства, якій віддала
не один десяток років свого
життя, свої професорські студії
з англійської й української мов
у Києві та Харкові, дітей та вну-
ків. А я все намагаюся розгада-

«крутогорами» аж на цю «вер-
шину». Його батько був мит-
цем і той хист передався си-
нові. Ми всі встаємо з-за стола
й підходимо до витвору його
духу і рук, немов до ікони. У
світлиці настає якась особлива
тиша, слова застряють у горлі
й хочеться стати перед цими
людьми на коліна...

**Катерина Боруш
Йонкерс, штат Нью-Йорк**

У ГРОМАДІ

Учасники концерту пам'яті Ярослава Криштальського. Фото Олени Сідлович

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ЯРОСЛАВА КРИШТАЛЬСЬКОГО

5 жовтня в Українському Інституті Америки відбувся вечір пам'яті Ярослава Криштальського, який рік тому відійшов у вічність.

Багато років поспіль Ярослав Романович Криштальський був членом управи, а протягом 2005-2009-х років – президентом Українського Інституту Америки (УІА), залишивши по собі світлу пам'ять та теплі спогади в серцях багатьох людей, з якими зводила його доля. Про це говорили чинний директор УІА Данило Свістель, голова Постійного представництва України при ООН Юрій Сергєєв, директор мистецької програми МАТІ (Music at the Institute), відома скрипалька Соломія Івахів, радник цієї ж програми, ушанований піаніст Микола Сук.

Промовці й гості згадували жертвність пана Криштальського, його щедрю душу й водночас велику скромність – часто підтримуючи ті чи інші проекти, він давав персональні кошти, й чинив похристиянськи – не хотів, щоб

називали його ім'я. «Я ніколи не подякував йому за це, – признався Микола Сук, який в період президентства Ярослава Криштальського був директором музичних програм очолюваного ним УІА. – І тепер, нехай із великим запізненням, але хочу зробити це публічно...»

Людина сильного характеру, вольова й принципова, він мав багато друзів по всій Америці й світу, тож віддати шану своєму колишньому приятелю, колезі, однодумцю прийшли кілька сотень осіб.

Ярослав Криштальський щиро любив класичну й камерну музику і намагався не пропускати жодного концерту, який відбувався в Українському Інституті Америки. Багато років борючись зі страхіливою недугою й навіть наприкінці життя, розуміючи, очевидно, що двобій виграє вже неможливо, вони з дружиною Вірою приїздили на концерти МАТІ. Тому цілком закономірно, що, як сказав посол Юрій Сергєєв, Український Інститут Америки вибрав саме такий елегантний

спосіб ще раз попрощатися з Ярославом Криштальським, вшанувавши пам'ять про нього музикою.

У концерті пам'яті прозвучали твори Мирослава Скорика, Ніколо Паганіні, Людвіга Бетговена, Йогана Себастьяна Баха, Ігоря Фролова у виконанні оркестру віртуозів – піаніста Миколи Сука, скрипалів – Соломії Івахів, Олега Каськіва, Бориса Дев'ятова, Емілії-Ен Гендрон, Марі Гото, віолончеліста Майкла Гааса й басиста Раяна Камма.

«Якби Ярослав був серед нас, то, думаю, особливо тішився б надзвичайно чутливою й просто унікальною грою Олега Каськіва, який прилетів на цей концерт до Нью-Йорка зі Швейцарії разом зі своїми батьками – професорами Львівської консерваторії, – сказала в інтерв'ю нашої газети вдова Ярослава Криштальського Віра Криштальська. – І це також дуже символічно, так, немов ці гарні люди привезли разом з собою сюди частинку України...»

Вл. інф.

УККА РОЗШУКУЄ ОЧЕВИДЦІВ ГОЛОДОМОРУ

Цього року з метою вшанування 80-ї річниці Голодомору-геноциду 1932-1933 років Український Конгресовий Комітет Америки (УККА) організовує низку заходів, присвячених цій трагічній сторінці нашої історії.

Одним з них стане міжнародна конференція: «Оцінюючи Голодомор», яка відбудеться 5-6 листопада в Принстонському клубі в Нью-Йорку. У цій дводенній конференції візьмуть участь провідні вчені світу, що займаються вивченням українського Голодомору. Під час конференції УККА також хотів би віддати належне

тим, хто пережив Голодомор, проведенням спеціальної церемонії на їхню честь.

Тому УККА звертається з проханням допомогти знайти людей, які пережили Голодомор і мешкають у США, й могли б взяти участь у конференції або, якщо це неможливо, надати інформації про пережитих.

Усіх, хто пережив Голодомор-геноцид 1932-1933 років, а також тих, хто має якісь відомості про таких людей, просимо скontaktуватися з Крайовою канцелярією УККА за телефоном: (212) 228-6840 або електронною поштою: ussa@ussa.org.

Прес-служба УККА

ПАТРІАРХАТ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ: ЗРІЛІСТЬ І МІСІЯ

У суботу, 5 жовтня, в Українському музеї в Нью-Йорку відбулася зустріч з владикою Борисом Гудзяком, єпархом Паризької єпархії Святого Володимира Великого Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ) у Франції, Швейцарії та країнах Бенілюксу, президентом Українського Католицького Університету (УКУ).

Владика представила Рома Гайда, яка тривалий час очолювала Патріархальне товариство Америки. «Надзвичайно зворушливо, що я виступаю в залі, який фондували й мої батьки. – розпочав розмову владика. – Я хочу запропонувати дещо ширший формат нашої розмови на тему «Патріархат, церковна зрілість і місія в контексті глобалізації, секуляризації та традиційних і нових загроз».

Під час зустрічі владика Борис Гудзяк разом з усіма присутніми спробував проаналізувати стан Української Греко-Католицької Церкви, роздавши перед тим спеціальну анкету – «SWOT-аналіза нашої УГКЦ», тобто визначення сильних і слабких сторін проекту, можливостей та загроз, пов'язаних з його реалізацією. На двох сторінках було вказано по вісім пунктів «сильних» і «слабких» сторін церкви, «можливості» та «загрози» й пропонувався дописати власні міркування.

Члени нашої церкви виграли «золоту медаль» людського змагання ХХ століття, – підкреслив владика Гудзяк. – Тому що вони вистояли й перемогли два тоталітаризми, і це дає нашій церкві підставу для великого морального авторитету. Владика навів деяку статистику. Наприклад, якщо в 1989 році в УГКЦ було 300 священників, середній вік яких становив 60-65 років, то сьогодні в Україні є 3 тисячі, середній вік яких – 38 років.

В Українському музеї також представили нове українсько-англійське видання Патріархального товариства та редакції часопису «Патріархат» – «Підручний глосарій церковної термінології». Він подає тлумачення основних церковних термінів з особливою увагою до східної традиції.

Владика привітали Андрій Сороковський, новий голова Всеамериканського Патріархального товариства, та член управи цього товариства, багатолітній редактор журналу «Патріархат» Микола Галів, який розповів присутнім про нелегкий шлях до визнання

Владика Борис Гудзяк під час зустрічі в Українському музеї в Нью-Йорку

Української Греко-Католицької Церкви патріаршою.

Насамкінець владика Гудзяк відповів на запитання присутніх. Наш тижневик, зокрема, поцікавився у владика, наскільки сильні тенденції в УГКЦ до об'єднання всіх гілок українського православ'я, включно з самою УГКЦ. Владика Гудзяк подякував за таке запитання й сказав, що воно надзвичайно важливе й актуальне для життя й діяльності УГКЦ, адже як можемо закликати вірних до єднання й любові, якщо самі ієрархи розколоті й розсварені.

Зустріч відбулася за підтримки Українського Патріархального товариства у США.

Вл.інф.
Фото «НГ»

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

**Станьте домовласником –
з допомогою “Самопоміч”**

**Позички
на хати від**

3.25%*

**Позичка може бути
наперед ухвалена
- безкоштовно!**

5-тирічна “балун” позичка*

Самопоміч

Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

2332 W. Chicago Ave. Chicago IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine IL 847-359-5911

Selfreliance.Com

300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079
8410 W. 131st Street, Palos Park IL 708-923-1912

Selfreliance

Where Your Money Works for You!

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Пропозиція стосується одnorодинних хатів і помешканевих будинків не більше 4-ох квартир, в одному з котрих живе власник. *На день 9/17/2013: ставка на 5-тирічну “балун” позику з 30-річною амортизацією і 20% передплатою є 3.25%; річна процентна ставка (APR) є 3.3214%. Місячні оплати на позичену суму \$100,000 мортгеджу виносять \$435.21 із кінцевою оплатою “балун” в сумі \$89,741.72 після 5-ти років. Місячна оплата не включає зобов'язуючу оплату за податки (property taxes) і страхування; дійсна сума оплати буде вища, якщо взяти під увагу податок і страхування. Для дійсних та нових членів у визначених місцевостях. Термін пропозиції обмежений. Вимагається оцінка фінансової спроможності. Умови можуть змінюватися без попередження. За найновішою інформацією – телефонуйте до нас на безкоштовному № 1.888.222.8571.

Full Financial Services

**Це найкраще місце для
збереження ваших
ощадностей!**

Інтернет: www.sumafcu.org

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг' Велі

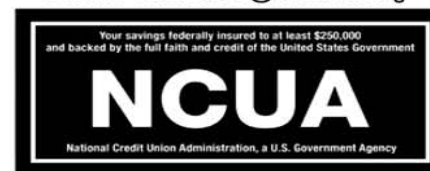
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Золота осінь!

Чудова нагода завітати до нас.

Нові Сертифікати (CD)*: на 2 років – **1.40%**; 5 років – **2.15%**

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також! Криза минає.
Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску (Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **3.00%**;
20 років – **3.75%**; 30 років – **4.25%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.625%**;
5 років – **2.875%**; 7 років – **3.375%**

*Ставки виражають річний дохід у відсотках і можуть бути змінені без попередження

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION **УКРАЇНСЬКА** ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Українська Федеральна Кредитна Спілка святкує 60 років!

Дякуємо всім 18 тисячам наших членів за довіру!

З вашою допомогою ми досягли 170 мільйонів в активах!

Ми будемо раді допомагати вам у досягненні фінансових цілей і на майбутні роки!

Ukrainian FCU is proud to celebrate sixty years of service to our valued members!

Thank you for choosing Ukrainian FCU for your financial needs. Because of your support we have grown to over 18,000 members and \$170 million in assets. We look forward to many more decades of growth and shared success with you and your families as we continue to help you achieve your financial goals.

MAIN OFFICE | 824 East Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980

BRANCH OFFICES ALBANY, NY 518.266.0791 SACRAMENTO, CA 916.721.1188 SYRACUSE, NY 315.471.4074 BOSTON, MA 781.493.6733 PORTLAND, OR 503.774.1444 BUFFALO, NY 716.847.6655

www.rufcu.org 877-968-7828 Federally insured by NCUA

Дзеркало

НА ПОКРОВУ

*Це було на Покрову,
все було на Покрову —
вир бездонного неба,
темна бронза дерев.
Божа Мати стояла
серед маку і кропу
і тулила до серця
всіх калік і сиріт.
Весь народ мій тулила,
і він плакав, він плакав.
І ті сльози змивали
з нього бруд, срамоту.
Божа Мати стояла
серед кропу і маку
на вкраїнському полі
на Покрову святу.*

Галина Паламарчук

ВІД ШТАТУ ДО ШТАТУ

Подорожуючи Америкою, не раз заїжджали в міста й містечка, які нагадують Баварію. Але вперше ми зустрілися з американськими німцями в Адірондекських горах, вирушивши туди, аби побувати в знаменитому Лейк-Плесиді – столиці двох зимових Олімпіад. Побажавши неодмінно відвідати не тільки саме місто, а й гірськолижну базу, де в 1980 році відбувалися олімпійські змагання гірськолижників, сідаємо в свій «Нісан-Міурано» й вирушаємо на гору Вайтфейс (Whiteface Mountain), поблизу містечка Білмінгтон, що на північний схід від Лейк-Плесиди.

Хочеться неодмінно побувати на самій вершині «Білолицьї» гори. Ідемо до підйомника, який видно здалека. Але біля самого підніжжя гори діється щось несамолюбне. Баварські марші, пісні, намети, білі баварські сосиски, галас, гам і море, справжнє море пива, які розносять по столах грудасті біляві кельнерки. «У нас сьогодні Октоберфест. Тутешні німці святкують його щороку саме в ці жовтневі дні, аби свято збігалося зі знаменитим мюнхенським Октоберфестом», – пояснює нам жіночка явно німецького походження, яка на наше прохання підняти нас підйомником на Whiteface Mountain відповідає: «Спочатку погуляйте на святі, а потім ми вас піднімемо». І ми з головою занурюємося у вир адірондекського Октоберфесту. Смакуємо баварськими сосисками, пробуємо відразу кілька сортів пива. Довкола – гори і... Баварія. Бо всі учасники вбрані в баварські національні костюми: чоловіки – у вельветові шорти чи шкіряні штани до колін з неодмінними підтяжками, войлочні капелюхи з пір'ям і гетри, а жінки – у довгі мереживні спідниці зі взорами й вишивкою, корсети на шнуровці й блузки з декольте.

Вже добряче накачаний пивом Джон читає нам лекцію про Октоберфест. Запитуємо, чому він Джон, а не Ганс, а на що наш співбесідник розпливається у посмішці й каже: «Це я в Америці Джон, а насправді я Ганс. Тут усі ганси, карли, курти, хельди... Ми – американські німці».

Вперше Октоберфест було проведено в Мюнхені в жовтні 1810 року з нагоди одруження кронпринца Людвіга та принцеси Терези Саксонської-Гільдбурггаузької. Відтоді місцеві броварі розставляють свої намети щороку. Проведення свята переривалося лише під час Першої та Другої світових воєн.

Нині виробився своєрідний ритуал організації святкування,

який включає обов'язковий парад броварень першого дня Октоберфесту та церемонію безпосередньо відкриття свята опівдні. Парад броварень являє собою проходження повз натовп глядачів яскраво вбраних возів-потягів окремих баварських броварень, що супроводжується як запальними народними мелодіями, так і виголошенням інформації про досягнення броварні за минулий рік. Після потягів броварень зазвичай проходять відомі мюнхенці, а потім народні творчі колективи (з недавнього часу дозволено проходження також іноземним фольклорним ансамблям, переважно з сусідніх Австрії, Чехії та Польщі). Кульмінацією церемонії відкриття Октоберфесту є відкоркування першої діжки пива і здмухування піни з першого кукля особисто бургомистром Мюнхена. На церемонію відкриття прийнято приходити в баварських народних строях.

Адірондекські німці намагають-

На адірондекському Октоберфесті, як і на знаменитому мюнхенському, пиво ллється рікою

ОКТОБЕРФЕСТ В АДІРОНДЕКСЬКИХ ГОРАХ

Наша довідка: Американці німецького походження (German American) – громадяни США, які є етнічними німцями або мають повне або часткове німецько-австрійське походження, найчисельніша етнічна група Сполучених Штатів Америки. Незважаючи на поступову втрату рідної мови, німецькі іммігранти суттєво вплинули на формування всіх аспектів сучасного життя США: культури, економіки, мови, побуту, кухні й т.ін. За оцінками демографів й даними національних переписів населення, приблизно до 60 мільйонів американців мають німецьке коріння. Однак лише 1,5 мільйона з них продовжують вважати німецьку мову рідною. Перші німці з'явилися на території США ще в 1607 році, в штаті Вірджинія. Але до половини з них загинуло в перший же рік життя в Новому світі від голоду, хвороб та сутичок з індіанами. Нині американські німці сильно американізовані, хоч по всій території США є міста й містечка, де вони зберігають свою культуру та звичаї. Американцями німецького походження були такі відомі в США особи як Двайт Айзенгавер, Джон Стейнбек, Марлен Дітріх, Джон Першинг, Курт Воннегут, Джон Диллінджер та інші.

Баварські «трембітарі» в Адірондекських горах

ся з точністю до деталей копіювати свого знаменитого старшого брата – мюнхенський Октоберфест. Щороку вони збираються біля підніжжя Whiteface Mountain, аби відкоркувати першу діжку з пивом й зануритися у безшабашне свято, яким здавна зустрічали осінь їхні предки в далекій Німеччині.

Втім, розповів нам Джон-Ганс, так було не завжди. З початком Другої світової війни й особливо після вступу в неї Сполучених

Штатів американським німцям було не до Октоберфесту. Згідно з програмою контролю за ворожими іноземцями міністерства юстиції США, з тутешніх місць, де німці селилися з XVIII сторіччя, було інтерновано 11507 осіб з німецьким корінням. «Це був злочин, – обурюється Джон-Ганс, – адже ці люди були 100-відсотковими американцями. Єдина їхня провина полягала в тому, що в їхніх жилах текла німецька кров. Це все одно, що кидати до тюрми Айка, адже він

також був німцем по крові». Айка – це 34-й президент США Двайт Айзенгавер. Так лагідно американці називали його після тріумфальних перемог на полях Другої світової війни. Він мав німецьке коріння, хоч справжнім німцем, який приїхав у 1741 році з Німеччини у пошуках релігійної свободи, був його дід-меноніт Ганс Айзенгавер.

У грудні 1941 року, коли США вступили в Другу світову війну, Айзенгавер обіймав керівні посади у відділі військового й оперативного планування в штабі армії на чолі з генералом Джорджем Маршалом. 3 листопада 1942-го по жовтень 1943 року він командував силами союзників при наступі у Східній Африці, Сицилії та Італії. Після Тегеранської конференції західні союзники відкрили «другий фронт» у Франції, й Айзенгавер став верховним головнокомандувачем експедиційними силами. Він командував англо-американськими силами під час вторгнення до Нормандії 6 червня 1944 року, коли було розпочато знамениту операцію «Оверлорд». В грудні того ж року йому було присвоєно звання генерала армії, а 20 січня 1953 року він виголосив на сходах

Капітолію інавгураційну промову, ставши 34-м президентом США й залишаючись ним до 20 січня 1961 року.

Ми запитуємо в нашого нового знайомого, чи є серед сучасних американців знаменитості, і він, ніби чекав на таке запитання, ледь не вигукує: Брюс Вільліс! Соромно визнати, але ми цього не знали. Були переконані, що цей знаменитий голівудський кіноактор – 100-відсотковий янки. А з'ясувалося, що він не тільки наполовину німець, а й народився не в США, а в місті Ідар-Оберштайн (земля Рейнланд-Пфальц) у Західній Німеччині, де простим солдатом служив у 50-х роках минулого століття його батько-американець. Там він познайомився з чарівною німкеню й одружився на ній. Від цього американсько-німецького шлюбу народилося четверо дітей, одним з яких і був нині знаменитий на всю планету Брюс Вільліс.

Нагулявшись досхочу з адірондекськими німцями на їхньому Октоберфесті, піднімаємося на Whiteface Mountain. За нами невідступно слідує й Джон-Ганс. Запитуємо його, чи пам'ятає, хто виграв на цих схилах золоті олімпійські медалі в далекому 1980 році. «Звичайно, – каже він. – Я тоді всі дні пропадав ось тут, біля підніжжя гори, стежачи за всіма спусками. Та Олімпіада була в жіночих видах гірськолижного спорту на 100 відсотків німецькою. Мій кумир Ганні Венцель з Ліхтенштейну ледь не виграла все золото Олімпіади. Її змогла випередити лише у швидкісному спуску також німкеня Аннемарі Мозер-Прель».

З вершини відкривається захоплююча панорама на Адірондекські гори, розмальовані художником на ймення Осінь всіма

Велика американська німкеня
Марлен Дітріх

34-й Президент США Двайт
Айзенгавер

Німецьке містечко Маунт-Енджел (штат Орегон)

Фото на згадку з Джоном-Гансом та його приятелькою.
Підніжжя Whiteface Mountain (штат Нью-Йорк)

можливими фарбами й відтінками. Внизу продовжував вирувати адірдекський Октоберфест. Він не стихав навіть тоді, коли почало сутеніти, й ми зібралися в далеку дорогу до Нью-Йорку. Джон-Ганс на прощання захотів сфотографуватися з нами, запросивши за компанію ще й свою знайому. А потім кудись побіг і приніс нам у дарунок справжній баварський капелюх з пір'ям і цілих шість пляшок справжнього німецького пива.

Швидко призабувши цю зустріч з Баварією на півночі штату Нью-Йорк, ми знову згадали про американських німців, коли поїхали на гостину до своєї рідні до штату Орегон. Там, серед розлогих ланів і мальовничих пагорбів, вкритих орегонською ялиною, ми знову зустрілися з німецькою оазою. Місто, де переважно мешкають німці (це відразу видно за чистотою й ошатністю вулиць, балконами, уквітчаними зовсім по-німецьки, німецькими прапорами й навіть написами на лазничці – «Damen», «Herren»). Містечко це називається Маунт-Енджел і є точною копією малих провінційних міст десь у Нижній Саксонії. Заходимо до антикварної крамнички, аби купити щось на пам'ять, і потрапляємо у царство німецьких порцелянових фрейлін і фрау. Запитуємо у миловидної продавщиці явно німецької зовнішності, чи володіє вона німецькою мовою. «Ні, – відповідає. – Але німецьку мову добре знає моя бабуся».

Перші німці з'явилися на теренах США ще в 1607 році в штаті Вірджинія. Кількість німецьких переселенців значно зросла в 1680–1760 роках, коли малоземелля, релігійні та військові конфлікти змушували німецьких переселенців (в основному, фермерів та дрібних міських ремісників) переїздити до США, де землі було, скільки очі бачать. До 1790 року, за даними першого перепису населення незалежних США, особи німецького походження становили 9 відсотків білого населення, хоч деякі американські діячі скептично ставилися до їхнього масового приїзду й компактного проживання, оскільки вважали, що вони кепсько асимілюються. Тим не менше, через свою мовну й генетичну родинність з англо-саксами німці (а також голландці й скандинави) вважалися прийнятною категорією іншомовних мігрантів до США, оскільки визнавалися білими.

З часом німців у США з'явилося так багато, що навіть постало питання про німецьку мову як другу державну мову. У Маунт-Енджелі нам розповіли легенду, яка дуже схожа на правду. Тамтешні німці стверджують, що 9 січня 1794 року німецькі переселенці з Вірджинії подали до Палати представників американського Конгресу, спікером якої був їхній земляк Фредерік Муленберг, петицію з вимогою публікувати закони також і німецькою мовою. Петицію поставили на голосування. 42 конгресмени проголосували за ухвалення відповідного закону, а 41 – проти. Голос, якого не вистачило, аби визнати німецьку мову другою державною і який було віддано проти такої ухвали, належав спікеру, німцю за походженням Фредеріку Мулен-

бергу, який буцімто, голосуючи проти законопроекту, мовив: «Чим швидше німці стануть американцями, тим краще».

Ще одна зустріч з американськими німцями чекала на нас у... Парижі. Там, на вулиці Монтень, ми почули від екскурсовода щемну розповідь про велику американську німкеню Марлен Дітріх. Саме на цій паризькій вулиці велика актриса зустріла свою смерть, розлучивши свою душу з вимученим алкоголем і наркотиками тілом. Надворі буяла весна, коли більше трьох тисяч шанувальників її таланту прийшли до паризької церкви Мадлен, аби провести велику актрису в останню путь оплесками. Домовину з її тілом, покриту американським прапором, було доставлено до Берліну, де Марлен Дітріх знайшла свій останній прихисток на цвинтарі Штадтішер Фридгоф поруч з могилою своєї матері.

І хоч Марлен Дітріх народилася в Німеччині, а померла у Франції, здійснилася вона як актриса саме в Америці, а тому належить і американському народу.

У 1939 році Дітріх, яка з огидою ставилася до нацизму, прийняла громадянство США. У грудні 1941 року Штати вступили в Другу світову війну, і Марлен Дітріх стала однією з перших знаменитостей, які популяризували облігації військової позики. Вона гастролювала від штату до штату з січня 1942-го по вересень 1943 року, виступивши перед 250 тисячами солдатів на тихоокеанському узбережжі і з гордістю вихваляючись, що продала більше облігацій військової позики, ніж будь-яка інша знаменитість.

Під час двох турів у 1944 і 1945 роках вона виступала для союзних військ на фронтах в Алжирі, Італії та Франції і вступила до рідної Німеччини разом з американськими генералами Джеймсом Гевіном та Джорджем Паттоном. Коли її запитали, чому вона зробила це, попри явну небезпеку перебування за кілька кілометрів від німецьких військ, вона відповіла: «Aus Anstand» («Це був гідний вчинок»). У 1944 році відділ з роботи над бойовим духом військ Управління стратегічних служб (УСС) США ініціював проект «Musac» – музичні пропагандистські передачі, спрямовані на деморалізацію ворожих солдатів. Дітріх, єдина виконавиця, поінформована стосовно призначення цих записів, виконала кілька пісень німецькою мовою для цього проекту, зокрема «Лілі Марлен», улюблену пісню солдатів по обидва боки фронту. Вільям Донован, керівник УСС, написав тоді Дітріх листа, в якому є й такі рядки: «Я особисто висловлюю глибоку подяку за вашу великодушність під час створення для нас цих записів».

У 1945 році Марлен Дітріх було нагороджено Президентською медаллю Свободи США. Отримуючи її, вона сказала, що це найдорожча для неї нагорода. Так 100-відсоткова німкеня стала 100-відсотковою американкою.

«Пошкрябайте будь-якого американця, і ви надібаєте на німця», – казали нам учасники аді-

рондекського Октоберфесту. Але ми ніколи не сподівалися зустріти справжнього баварця в українській громаді. Відпочиваючи кожного року в українському селі в Кетскільських горах, якимось навесні пошукували будинок, який можна було б віренувати на літо. Таким чином вийшли на пані Софію Зайнінгер, яка якраз мала такий будиночок на березі озера. З часом ми подружилися з цією чудовою родиною й з подивом дізналися, що її голова Карл Зайнінгер, який чудово розмовляє по-українськи, – 100-відсотковий баварець. Історія їхнього кохання заслуговує на цілий роман. Молода симпатична українка, яка разом з родиною тікала світ за очі від більшовицької чуми й молодий, сором'язливий баварець, закоханий в цю українку по самі вуха. Вони були молоді й щасливі й не помічали руїн довкола, біди, розрухи й нещастя. А коли Софійка вирушила до Америки, то невдовзі викликала туди й коханого Карла. Попервах він зустрічав тут недобрі погляди. Але минули роки, він відвоював у складі американського війська на Корейській війні, повернувся до своєї Софійки, зробив чудову кар'єру, працюючи в поважних компаніях і викладаючи в Принстонському університеті, разом вони виростили дітей, нині опікуються внуками. Їхня оселя в Принстоні нагадує відразу два житла – одне українсько-галицьке, а друге – баварсько-німецьке. Так і живуть повнокровним і щасливим життям. Українка і німець на американській землі.

**Катерина Кіндрась,
Валентин Лабунський**

Збираєтесь вирушити в подорож? Зверніться до Лесі Козіцької з подорожньої агенції Dunwoodie Travel Bureau – і вона полагоди́ть всі ваші проблеми з квитками, готелями, відвідинами знаменитих місць США та нашої планети.

Адреса:

125 Corporate Blvd, Suite 300,
Yonkers, NY 10701

Телефони:

**(914) 969-4200
(800) 550-4334**

E-mail:

alesia@dunwoodietravel.com

Життя без подорожей неймовірно нудне й нецікаве. Але вирушати в дорогу навмання не варто – побутові й дорожні проблеми можуть зіпсувати всю вашу відпустку. Краще зверніться по допомогу до туристичної агенції New Tours, яка полагоди́ть всі проблеми і зробить вашу поїздку незабутньою. Тисячі маршрутів в Америці та світі.

Телефон для довідок:

(718) 934-7644

або зайти на сайт:

www.newtours.us

СПОРТ

Ажітаж довкола бою Кличко-Поветкін нагнітався штучно і перед 5 жовтня ситуація настільки наелектризувалася, що навіть дуже далекі від боксу люди кинули все й побігли дивитися телетрансляцію бою, який ласі до гучних епітетів журналісти назвали «боем століття». Увесь останній місяць російські ЗМІ ледь не щодня видавали прогнози місцевих «експертів» та побитих экс-суперників Кличка, які стверджували, що «Русский витязь» зможе завалити українця.

Втім, серйозні фахівці, які знають розклад сил у сучасному професійному боксі, були переконані, що бій цей став можливим тільки за рахунок зусиль російських олігархів, які викинули на гонорар боксерам фантастичну суму – 23 мільйони доларів (17 мільйонів Володимир Кличку й 6 мільйонів – Олександру Поветкіну). Інакше, В.Кличко ніколи не погодився б на нього, оскільки справедливо вважав, що Поветкін ще з'їв мало каші, аби виходити з ним на ринг. Перебіг подій на ринзі підтвердив це переконання нашого ушлявленого суперчемпіона.

ПРО БІЙ КЛИЧКО-ПОВЕТКІН З ГУМОРОМ

Причини поразки Олександра Поветкіна (з коментарів простих уболівальників):

- ⇒ Кличко вів «брудний» бій (постійно бив Сашу по обличчю)
- ⇒ Кличко не українець, а німець
- ⇒ Поветкіну не дозволили вдягнути тільняшку й блакитний берет
- ⇒ Кличко по-зрадницьки боксував тільки лівою
- ⇒ Бій не встиг освятити патріарх Кирило
- ⇒ В залі чомусь не виявилось жодної берізки
- ⇒ Якби бій тривав 15 раундів (13 з них без Кличка на ринзі), то Поветкін би переміг
- ⇒ Судді не володіли російською мовою
- ⇒ Гонорар був у доларах, а не в рублях
- ⇒ Гімни виконувалися не на балалайках
- ⇒ Поветкін думав, що подарувати Путіну на день народження і відволікався
- ⇒ За підрахунками Центрвиборчкому Росії, переміг таки Поветкін

Володимир Кличко впевнено переміг «Русского витязя» в усіх 12 раундах поединку, відстоявши титули чемпіона світу за версіями WBA/WBO/IBF/

IBO. Аби уявити, що саме відбувалося на ринзі спорткомплексу «Олімпійський», тим, хто не бачив цього бою, варто ознайомитися лише із заголовками провідних спортивних видань світу: «Поветкін – не гідний Кличка боксер, а типовий хлопчик для биття», «Избиение в «Олимпийском», «Гра в одні ворота», «Кличку Поветкін не суперник»...

Поєдинок вийшов таким, яким його й прогнозували напередодні фахівці боксу. Кличко боксував, як професор боксу, а Поветкіну не вдалося нічого протиставити лівому прямому українця та його захисту в клінчах. Кличко провів усю 12-раундову дистанцію, як за конспектом, і не дав своєму супернику жодного шансу.

Не допоміг «Русскому витязю» й тренер Майка Тайсона. На зразок «Залізного Майка» Поветкін намагався вистрибувати з ударом, але це все проходило повз Володимира, або ж зустрічало його руки. Картина бою від першого раунду до

Перемога!

УКРАЇНСЬКИЙ КОЗАК ПРОТИ «РУССКОГО ВИТЯЗЯ»

5 жовтня у московському спорткомплексі «Олімпійський» Володимир Кличко впевнено переміг росіянина Олександра Поветкіна

Фрагменти бою В.Кличко-О.Поветкін

12-го була майже однакова – Кличко тримався на дистанції, виставляючи свою ліву, та відразу в'язався в клінч тільки-но росіянин ішов на зближення.

У другому раунді Кличко тикнув лівою «Русского витязя», і той вперше побував у нокдауні. Сьомий раунд міг стати кінцем спортивної історії Поветкіна. На початку раунду Кличко двічі пробиває і відштовхує його, росіянин падає, і суддя фіксує нокдаун. У цьому ж раунді Кличко ще двічі посиляє свого суперника в нокдаун, і Поветкін «цілується» з підлогою рингу, але рефері бій не зупинив, а Володя Поветкіна не добив.

У восьмому раунді Кличко знову не пішов добивати Поветкіна, а методично раз за разом втикав у голову росіянина удари. В 11-му раунді Кличко отримує попередження за поштовх свого суперника. 12-й раунд, і Поветкін пішов ва-банк – стрибав, штовхався, боровся, але влучити у Володимира своїм разючим ударом, який ми так і не побачили, не зміг.

Після закінчення бою усі троє суддів віддали перемогу Володимир Кличку з однаковим рахунком – 119:104. Мовою футболу така поразка Поветкіна називається розгромом. Коли ж рефері підняв руку українцю, зал засвистів.

Кличко вирішив подякувати уболівальникам за підтримку, але ще більш був загалушений улюлюканнями прибитих горем москвичів. Для Володимира Кличка ця перемога стала 61-ю при трьох поразках.

Відразу після завершального гонгу посипалися численні коментарі з претензіями на істину. Глава місіонерської комісії при Єпархіальній раді Москви ієромонах Димитрій (Першин) заявив навіть, що причиною програшу Поветкіна була духовна підоснова.

«Боюся, головна помилка боксера в тому, що перемогу не можна здобувати будь-якою ціною. Скажімо, ні за які спор-

тивні досягнення не можна платити своєю душею. І не кожен енергію можна впускати у свій внутрішній світ», – сказав отець Димитрій. Він вважає, що під час бою «духи пращурів» боксеру не допомогли. «Поветкін спочатку свого спортивного шляху говорив про своє православ'я, потім став адептом неоязичництва, у чому переконують його свіжі рунічні татуювання та Сварожа пісенька, під яку він іноді виходить на ринг», – заявив ієромонах.

Утім, причини поразки Олександра Поветкіна, думаю, слід шукати в іншому. Він програв, бо не володіє тією технікою, якою володіє В.Кличко, не має того класу й досвіду, які має наш боксер. І навіть якщо з роками він набереться досвіду, йому бракує найголовнішого – таланту, який, як відомо, ні за які гроші не купиш. І жодні Сварожі пісеньки тут ні причому.

Владислав Браницький,
спортивний оглядач
«Нової газети»
Москва

Від редакції:

Подивитися бій В.Кличко-О.Поветкін нью-йоркські вболівальники українського суперчемпіона зібралися в Українському спортовому клубі, що на 2-й авеню в Нью-Йорку. Атмосфера там була такою ж напруженою, як і в мільйонах українських осель, залів, клубів по всій Україні і в інших місцях планети, де живуть українці, – всі вболівали за В.Кличка, побоюючись, втім, розрекламованого «Русского витязя». Перед боєм, коли українська співачка кримсько-татарського походження Джамала (сценічний псевдонім Сусани Джамаладінової) виконувала український гімн, всі в єдиному пориві встали з місць і заспівали разом з нею. А коли Володимир Кличко почав свої перші атаки, в клубі вирували пристрасні, немов на великому стадіоні. Вболівальники гучно підбадьорювали нашого чемпіона, давали йому поради, ніби сиділи не перед телевізором, а в Москві, на «Олімпійському», за кілька метрів від рингу. Ну, а коли В.Кличко почав раз за разом посилати «русского витязя» в нокдаун, радості присутніх не було меж. Вже після 5-го раунду ніхто не сумнівався в перемозі нашого боксера. А коли пролунав фінальний гонг, клуб вибухнув такою овацією, що, здавалося, впаде стеля. Так нью-йоркські українці вітали переконливу перемогу нашого непереможного чемпіона.

ДОПОМОЖІТЬ ВРЯТУВАТИ ДІТЕЙ!

Брати, 4-х літній Арсен та 2-х літній Іван Малеші, – життєрадісні хлопчики, які роблять свої перші життєві кроки. Лікарі встановили їм обидвом страшний діагноз: мукополісахаридоз 2 типу, або синдром Гантера. Це дуже рідкісне генетичне порушення, через яке організм не може самостійно виводити токсини, через що людина починає деградувати фізично й розумово. Як наслідок, вже сьогодні кмітливий Арсен не може вимовити й слова. Як лікувати його, в Україні не знають. Але позбавитися від цієї патології можна за кордоном, де брати Малеші мають шанс на життя. Та лікування настільки дороге, що рідні не уявляють, де можна взяти стільки коштів. Для них має значення кожна копійка!

У відчаї батьки Іван та Оксана Малеші звертаються до небайдужих по допомогу. Даймо цим діткам, які ще навіть не здогадуються про страшний діагноз, шанс вижити, й Бог віддячить нам за наше милосердя й доброту!

Просимо усіх небайдужих перераховувати благодійні кошти на рахунок 11117-3 в Кредитівці СУМА (Йонкерс) на «Arsen & Ivan Malesh Fund» за адресою:

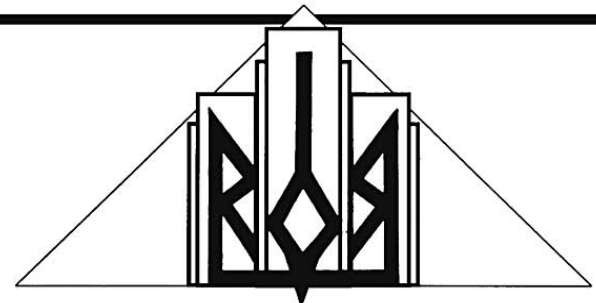
SUMA (Yonkers) FCU
125 Corporate Blvd
Yonkers, NY 10701

**ЯК ВСТУПИТИ
ДО ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

12 жовтня, в суботу,
о 1-й годині по полудні в Нью-Йорку
за адресою: 136 Друга Авеню, 2 поверх
відбудеться семінар для учнів середніх шкіл
та їхніх батьків на тему:
«Як вступити на вищі студії в США».

Підтеми включатимуть
характеристики вступних іспитів,
рейтинг вищих шкіл
(університетів і коледжів), академічні
вимоги, а також можливості допомоги
у фінансуванні вищих студій.
Викладачами будуть
україномовні фахівці.

Семінар влаштовує
Фундація Українського Вільного
Університету.

SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNION

САМОПОМІЧ (Н.Дж.)

Федеральна Кредитна Співка

PRINCIPAL OFFICE
851 ALLWOOD ROAD
Clifton, NJ 07012
(973) 471-0700

BOTANY VILLAGE OFFICE
237 DAYTON AVE.
CLIFTON, NJ 07011
(973) 772-0620

Toll Free:
1-888-BANK UKE
www.bankuke.com

Business Loans from 4.50% APR*

Car Loans from 0.99% APR*

Second Mortgage Fixed from 3.00% APR*
up to \$150,000 No closing costs

Please contact our loan department
973-471-0700, ext. 17 or 20
* Rates are effective May 20, 2013 and are subject to change without notice.

АДВОКАТ СЕРГІЙ ГОШОВСЬКИЙ

- ◆ Купівля-продаж нерухомості, бізнесу
- ◆ Імміграційне право
- ◆ Нещасні випадки, травми
- ◆ Заповіти, трасти, розлучення

33 West 19 Street, New York, NY, 115-10 Queens Blvd., Forest Hills, NY
Тел.: 646 - 619 - 1123, 718 - 785 - 0472

УКРАЇНСЬКИЙ ДИТЯЧИЙ САДОК

Український домашній дитячий садок у Wallington, штат Нью-Джерсі, запрошує дітей віком від 2 до 5 років. Окремий затишний гарно умебльований дім, дбайливі вихователі, домашнє харчування, помірні ціни.

Тел. (973) 777-7479 (862) 228-3163
pawelszpak@yahoo.com

"Нова газета" - український громадсько-політичний тижневик. Видається з жовтня 2008 року в Нью-Йорку. Видавець і головний редактор - Валентин Лабунський. Власний кореспондент у США - Катерина Кіндрас. Власний кореспондент в Україні - Василь Туглук. Дизайн - Ukrainian Media Group, Inc.

РЕКЛАМА Й ПЕРЕДПЛАТА ПРИЙМАЄТЬСЯ ЗА ТЕЛ.: **718-275-2503, 917-324-0359**
Відповідальність за зміст рекламних матеріалів та оголошень несуть рекламодавці.
Адреса редакції: 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374
Електронна адреса: vlabunsky2002@yahoo.com
Інтернет сторінка: WWW.NOVAGAZETA.INFO

"Nova gazeta" - the Ukrainian weekly. Established October 2008 in New York. Publisher and editor-in-chief - Valentyn Labunsky. Correspondent in USA - Kateryna Kindras. Correspondent in Ukraine - Vasyl Tuhluk. Design - Ukrainian Media Group, Inc.

The publisher may not have the same standpoints with the author of a printed material. Authors of printed materials are fully responsible for the content of their commercial Ads. Editorial Office: 64-15 Dieterle Cres. Rego Park, NY 11374. Advertising Department: Tel.: 917-324-0359. E-mail: vlabunsky2002@yahoo.com. Website: WWW.NOVAGAZETA.INFO. Ціна договору.

***With a SRNYFCU checking account and
online banking paying bills is as
easy as 1, 2, 3!***

- 1. No checks to write***
- 2. No envelopes to lick***
- 3. No stamps to stick***

Just a click!

E-statements too!

www.selfreliancenyny.org

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

A full service financial institution serving the Ukrainian American community since 1951.

MAIN OFFICE: 108 Second Avenue New York, NY 10003 Phone: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

KERHONKSON:

**6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636**

UNIONDALE:

**226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516-565-2393
Fax: 516-565-2097**

ASTORIA:

**32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: 718-626-0506
Fax: 718-626-0458**

LINDENHURST:

**225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989**

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed
by the full faith and credit of the United States government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

